

Kedden kezdik meg
a cukorlegyek kiosztását

1942. január 18 vasárnap

Ara: 24 fillér

DEBRECENI UJSÁG

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL
FERENC JÓZSEF-UT 34. SZÁM.
TEL. 21-90. ÉJJELE 10-TŐL 23-48

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
NEGYEDÉVRE 5 P 70 FILLÉR.
HAVONTA 3 PENGO

TRIANON 22.) 16 OLDAL

KER. POLITIKAI NAPILAP

XLVI. ÉVFOLYAM, 14. SZÁM

A fegyelmetlenség leküzdése

Nem először emelünk szót kapunk hasábjain amiatt a Debrecenben, sajnos hovatovább általánossá váló és ragadósan terjedő bántó és visszataszítást keltő rossz társadalmi szokás miatt, amely a közönség magatartásánál tapasztalható komoly társadalmi megmozdulások, hazafias, kulturális és egyesületi előadások és ünnepélyek alkalmával. Bizony valljuk be, a legtöbbször szégyenkezéssel kell pironkodnunk amiatt, hogy ma már alig lehet elképzelni Debrecenben egy-egy társadalmi eseményt, vagy ünnepséget, amely a meghirdetett időben pontosan megkezdhető volna, sőt egyre inkább az a ferde és eléggé el nem térhető divat kezd meghonosodni nálunk, mintha a késve érkező s így az előadások, műsorok megzavarása egyenesen hozzátartozna az „előkelőség”-hez s egyeznek aztán valóságilag fitogtatják ezt a feltűnést keltő viselkedésüket.

Mondanunk sem kell, hogy a rossz példa mindig ragadós s vajjon ki ne emlékezne rá, milyen kellemetlen percek, vagy estékét okoz sokszor a közönség egyrészt — mondjuk meg őszintén — figyelmen és nevetlen viselkedése egy-egy hangversenyen, értékes előadáson, vagy nemzeti célokat szolgáló hazafias ünnepségeken. Eddig még csak a társadalmi illem és jóízű szeszögből kárhóztattuk és róttuk meg a fegyelmetlenül viselkedő közönség elítélendő magatartását s valahányszor csak tehetjük, utaltunk arra, hogy a késedelmes és pontatlan megjelenés nemcsak a közönségnek ama részével szemben illetlenség, amely az esemény vagy ünnepély komolyságához méltó figyelemmel és érdeklődéssel kísérré az előadást, hanem lebecsülése és érzékeny megbántása a szereplő előadóknak, tudósoknak, művészeknek, de magának a hazafias, nemzetnevelő, kulturális, áldozatos munkát vállaló rendezőségeknek is. Most azonban, hogy ez a sajnálatos jelenség lassankint beforakodott a magyar fiatalság, az ifjúság bajtársi és nemzeti megmozdulásainak, táborozásainak, ünnepélyeinek a sorozatába is, egy újabb szemponttra kell nyomatékosan ráirányítani a közfigyelmet.

Ma már túl vagyunk azon, hogy csak a társadalmi etikett nézőpontjából bíráljuk ezt a veszedelmes méreteket öltő rossz társadalmi szokást. A fegyelmetlenség és a pontosság az egyik legelsőbbrendű eszköz és tényező az ifjúsági és általában a nemzetnevelés terén. Egészséges, egységes és hazafias szellemű közvéleményt csakis a fegyvelm és a pontosság szellemi fegyverével lehet megteremtetni. Itt tündökölt előtűnik a két hatalmas baráti nemzet példája, ahol a bajtársias, katonas pontosság ifjúsági nevelés léte lehetővé tette nekünk a esodálatra méltó teljesítményeknek kivetését, amit most a német nagy küzdelemben az egész világ bámulására elő-

Tetőfokára hágott a fejetlenség Szingapurban

Mára várják a Singapur elleni japán támadás kezdetét — A város felett 25 angol repülőgépet lőttek le a japánok légi harcban — A Taiföldről előretört japán csapatok Burma határán belül harcognak — Az angolszások tehetetlensége miatt Csangkaisek béketalapozásokat folytat — Több szovjet helységet elfoglaltak a németek — Brit hadihajó támadása egy spanyol sziget ellen

Churchill visszaérkezett Londonba

Berlin, január 17. A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német Távirati Irodának:

A véderő főparancsnoksága közli: A Szebasztropol előtti arcvonalon német csapatok visszaverték az ellenség megújult támadásait; az ellenség nagy veszteséget szenvedett. Krim-félsziget nyugati partján egy német parti üteg több ellenséges hadihajót visszafordulásra kényszerített.

A keleti arcvonal középső és északi szakaszán a német nadsereg csapatai a légi haderő erős rajaitól támogatva kemény elhárító küzdelemben pénteken is súlyos kárt tettek az ellenségben. Kurszktól keletre egy rohamcsapat vállalkozása so-

rán három ellenséges löveget és több géppuskát zsákmányolt, illetve pusztított el.

Anglia keleti partja előtt bombával súlyosan megrongáltunk egy brit akkutató-hajót.

Észak-Afrikában, Szofium környékén a német-olasz hadállásokat továbbra is élénken támadják s hevesen lövik. Kirenaikában és az egyiptomi tengerparton brit páncélcsovi- és gépkocsioszlopokat, valamint repülőtereket és sátorbátorokat bombáztunk sikeresen.

Német harcrepülőök éjjel-nappal eredményesen támadták La Valetta kikötőjét és az ott levő hajókat, valamint a Malta-szigeti brit repülőtereket. (MTI)

Kurszktól keletre több helységet elfoglaltak a németek

Berlin, január 17. Mint a Német TI értesül, a Kurszktól délkeletre indított német ellentámadás a német csapatok számára január 15-én szíves harcokban újabb sikereket hozott. A német gyalogság támadása több bolsevista megszállás alatt levő helység ellen irányult. A helységeket kemény harcok után elfoglalták

miközben az ellenség nagy veszteségeket szenvedett. A bolsevisták északkeleti irányban vonultak vissza. A német elhárításon megüszültek azok a tehermentesítő előretörések, amelyeket a szomszédos szakaszon végeztek a német vonalak ellen. Az ellenség itt is nagy veszteségeket szenvedtek. (MTI)

Churchill a fő ellenfél és fő uszító

Berlin, január 17. Iletékes német helyről közlik: Beérkezett értesülések szerint szombaton várható Churchill visszatérte Londonba. Berlinben feltételezik, hogy a brit parlamentben uralkodó hangulat láttára a brit miniszterelnöknek ki kell dobnia minden koloncot, hogy hadi kormányát átvezethesse a parlamenti ellenzék viharán. Olyan

messzire azonban nem lehet menni, hogy Churchill „elintézetnek” tekintsük, habár a brit kormányban bizonyos válságjelenségek tapasztalhatók. Azt hiszik, hogy Churchill az ő sajátos nyakas erőszakosságával tud majd átmenetileg bünbaktokat találni. Mindenesetre hangoztatják ezzel kapcsolatosan mértékadó német körökben, hogy Churchill

ma a birodalomban az a fő ellenfél és fő uszító, akinek a módszerei és hatalmi eszközei ellen Németország el van szánva a harc végső győzelemig való folytatására. (MTI)

Roosevelt a rossz utánzó

Berlin, január 17. Német helyről közlik: Rooseveltnek az északamerikai szociális gazdasági és politikai felépítéséről szóló 9 pontban összefoglalt tervezete olyan szempontok összevegyítése, jelentik ki a Wilhelmstrassen, amelyek legnagyobb részét már évek óta irányadók voltak a nemzeti szocializmus és fasizmus számára. A demokrats szemlélet maradványával vegyített tekintélyuralmi programponok rossz utánzásáról van tehát szó. Ilyen kísérlet aligha fogja tudni megmenteni Rooseveltet rendszerének bukásától, valamint önhatalmu és uralomra törekvő politikájának megsemmisülésétől, jelentik ki ezekben a körökben. (MTI)

Az USA

Anglia örökösévé akar lenni

Berlin, január 17. Német illetékes helyről közlik: Német politikai körökben uralkodó nézet szerint egyre erősebben jut napvilágra Rooseveltnek az a törekvése, hogy Anglia örökösévé váljon. A Fehérháiban székelő államférfi hidegen számító politikájának az a célja, hogy Angliáról lehazza még az utolsó inget is. Már Ausztrália is felismerte ezt a szándékát és most igyekszik levonni a felismerés következményeit. Mértékadó német

bünek tartak. Aki kint járt ezekben az országokban, az láthatta, hogy a fegyvelm és a pontosság ott kezdődik a társadalmi életben a legkisebb előadás, vagy összejövetel keretében is. Szinte elképzelhetetlen az, hogy egy német vagy olasz ifjúsági szervezetben, a Hitler-jugendben, vagy a ballillák egyesületeiben a 8 órára hirdetett programot 8 óra 5 perckor kezdenék és ne lenne mindenki már a helyén pontosan az előadás kezdőpontjában. Nálunk sajnós, még ott tartunk, hogy egy 9 órára hirdetett táborozás, amelyre percnyi pontossággal megérkezik a dísz- és fővédnökkel felkért katonai, egyházi vagy polgári előkelőség, negyed- vagy félórát kénytelen várni, míg a közönség szíves lesz

kinos esoszogások közben apránként elhelyezkedni, hogy azután még a megkezdett előadást is zavargassák hangos viselkedésükkel, vagy késedelmeskedésükkel.

Távol áll tőlünk az, hogy ezekért a joggal kifogásolható fegyvelmetlenségekért az ifjúságot, különösen pedig annak szervező- és rendezői munkát vállaló agilis, lelkes vezetőit tennék felelőssé. Nem! — mi itt azt a ferde irányban elharapózott közszellemet rójuk meg, amely ezt a rossz példát találja nap — mint nap az ifjúság elé.

Debrecen a magvarságnak egyik kulturális és szellemi gócpontja, amit szíves elszeregettel kísér figyelemmel a külföld is. Idejében gátat kell vetni tehát annak, hogy

a bennünket megbecsülő nagy barátaink az ilyen rossz példák nyomán ifjúságunkról és nemzetünkéről, ha körünkben megfordulnak, dicséretünkre igazán nem való véleményt alkossanak maguknak. Mi azt akarjuk, hogy a magyar ifjúság, jövő nemzedékünk, de meg az egész magyar közönség katonas szellemű, fegyvelmettel, pontos és kötelességtudó harcoss serege legyen a magyar életnek. Erre van szüksége ennek a hazának a belső rend arcvonalán épügy, mint ha a küldetésünk úgy kívánja a nemzetek küzdelemének nagy fegyveres frontján is. Ezt a katonas magyar szellemet hirdessék és kövessék tehát társadalmi életében is minden magyar ifjú, az egész magyar közvélemény is. (dr. —y)

helyen kifejezésre juttatták azt a meggyőződést, hogy ilyen következtetések a legkevésbé sem befolyásolják, vagy hátráltatják a tengely szövetséges japán győzelmét. (MTI)

FOKOZOTT NEMET TEVEKENYSÉG A FÖLDKÖZI TENGER VIDÉKEN

Berlin, január 17. A szombati hadijelentés kiegészítéseképpen a Német TI-vel az alábbiakat közölték: A német csapatok a Krim-félszigeten, valamint a keleti arcvonal közép-szakaszán súlyos veszteségeket okozva, újból visszautasították az ellenséges előretöréseket. A német légihaderő könyörtelen harcbaratossága főleg a közép-szakaszon tüntette ki magát. Az északafrikai harcokkal kapcsolatban a múlt év novemberének közepe óta a német erők fokozott tevékenysége állapítható meg a Földközi tenger vidékén. A tengelyhatalmaknak a Földközi tenger vidékén kifejtett egyre erősödő működésével kapcsolatban áll a Málta elleni támadások szakadatlan sok sorozata. Ezekkel a légitámadásokkal a közelkelet felé vezető útnak csaknem a legfontosabb brit támaszpontja állandóan ki van téve a tengelyhatalmak fegyverének, amivel együtt jár az, hogy mint Földközi tengeri brit hajótámaszpont nem jön számításba.

GIGANTIKUS ERŐDVONALAT ÉPÍT A TODT SZERVEZET

Budapest, január 17. A Todt szervezet, amely annak idején a Westwall megépítése által világhírnévült, jelenleg az Atlanti óceán amerikai partján épülő hatalmas betonerődímcényeken és a német haditengerészet védelmét szolgáló védelmi erődíveken dolgozik. Az új nagy erődímcény építkezési helyét amely egyidejűleg hivatalosan Európá védelmét szolgálja, egy hihetetlen erősségű vasszerkezet védi a tenger hullámai ellen, és eme gátjának a védelme alatt építik ezt a gigantikus erődöt. A német haditengerészet tervelt a tengeralfutárak részére az, hogy bombabiztos tengeralfutár fedezőket építsenek. Ezeknek az óriási építkezéseknek lebonyolítását csak éjjeli és nappali munkával tudják keresztülvinni.

CHURCHILL HAZAÉRKEZETT LONDONBA

Berlin, január 17. A német rádió délután 14 órakor közölte, hogy — angol jelentés szerint — Churchill ma reggel Plymouthban angol területre lépett. Az angol miniszterelnökkel Lord Beaverbrook is hazatért.

Amsterdam, január 17. (Német TI) Mint Londonból jelentik, Churchill szombat délután megérkezett a londoni főpályaudvarra.

London, január 17. Londoni politikai körökben ismét híre jár, hogy számolni lehet a kormány átalakításával. A londoni lapokban az a vélemény jut kifejezésre, hogy a hadügyminisztérium, a gyarmati és kereskedelmi minisztérium élén lesz változás. (MTI)

A JAPÁNOK MINDEN VONALON ÓRIÁSI FÖLÉNYSBEN VANNAK

Tokió, január 17. (Német TI) Mint egy katonai helyzetjelentésből kitűnik, a japán haderők az utolsó héten végzett hadműveletei egyre világosabban kifejezésre juttatják a japán főparancsnokságnak azt a tervét, hogy a Csendes-óceánon megátolja az angol-amerikai erők esetleges egyesülését és elszigetelje a Singapore és Uj-Guinea közötti elterülő déli támadási terepet. Miután a Panama-csatorna és Havai-szigetek közötti részből eltávolította a szárnyról való esetleges fenyegetés veszélyét, a japán hajóhad tevékenysége a Csendes-óceán keleti részének ha-

dászati biztosítására korlátozódott. A japán hajóhadnak a tevékenysége során sikerült kikapcsolni nemcsak a Midway és Havai közötti amerikai birtokban levő szigetvidéket, hanem a brit birtokban levő Gilbert, Ellice, Phoenix-szigeteket is, amelyek kiindulási támaszpontok a Singapore

Száz kilométerre Singapur előtt

A Pálop-szigetek megszállását már végrehajtották, a Manila-öböl kivételével, ahol az amerikai Philippinó haderő maradványait bekerítették. A hadmozdulatok Brit-Borneóból a nyugati parton levő Kusinatól délre, a keleti parton pedig Tarakanra már hollandindiai területre terjedtek át. Még keletebbre Celebesz-szigetnek északi része már japán kezében van, míg a Molukók, Uj-Guinea és a Bismarok szigetvilág között az ellenség katonai támaszpontjának megsemmisítésével tervszerűen kikapcsolnak minden zavargási lehetőséget. A jelentés ezután rámutat

Mac Arthur csapatai fejvesztetten menekülnek

Tokió, január 17. (Német TI) A Domei-iroda a Bataan-félszigeten kielekült japán arcvonalszakaszról ezeket közli: Mac Arthur tábornok csapatai, amelyek a Bataan-félszigeten makacsul ellenálltak, általános visszavonuláshoz vannak a Manila-öböl partvidéke felé, valószínűleg abban a reményben, hogy a Corredorban menedéket találjanak. Miután japán alakulatok január 1-én újabb

Batu Anam és Endau japán kezén

Tokió, január 17. (Német TI) A japán csapatok szombat reggel a Johore tartományban lévő Gemastól délkeletre bevették Batu Anamot, miután a körülbéli ezerföldi ausztráliai védősereget legteljesebben felmorzsolták. Az ausztráliaiak sok sebesülten kívül körülbelül 500 halottat veszítettek. A japánoknak 14

Ma várható a japáni roham kezdete Singapur ellen

Tokió, január 17. (Német TI.) A japán páncélos egységek szombat délelőtt a Batupahali arcvonal szakaszán Singapurtól mintegy 80 km-re újból előretörték és a nap folyamán tovább üldözték a brit egységeket, amelyek rendezetlen visszavonulásban Singapur felé tartanak. Azokról a japán páncélos egységekről van szó, amelyek a hadászatiilag fontos Malakkát a pénteki nap folyamán elfoglalták. Figyelembe véve a japán páncélosok több mint 60 km-t kitevő napi átlag teljesítményét, lehetséges, hogy a japán csapatok már vasárnap folyamán kopogtatnak Singapur szigetének kapuján. A japán zuhanóbombázók repülőgépei elpusztították a nyolcadik ausztráliai ezrednek kb. felét. Ez az ezred a gemasi arcvonalszakaszon tanúsított ellenállást. A brit csapatok a japán előretörés gyorsasága miatt még felszerelésüket sem tudták megsemmisíteni úgy, hogy a maláj félsziget nyugati partján 720 tehergépkocsi és 15 mozdony került a japán csapatok kezére. (MTI.)

SZINGAPURBAN FÜLÖTT 25 ANGOL REPÜLŐGÉPET LELŐTTEK A JAPÁNOK

Sanháj, január 17. (NST.) A japán császári főhadiszállás közli, hogy a japán légihaderő a rossz idő ellenére pénteken ismét megtámadta Singapurt. Bombázták az angol erők katonai célpontjait. A japán gépeknek nem volt saját veszteségük és lelőttek 25 Buffalo-mintájú ellenséges repülőgépet.

London, január 17. (NST.) A Daily Telegraph szingapuri levelezője felpanaszolja, hogy nem megfelelő az együltműködés az angolok és a hollandok között a maláj félszigeten. A tudósító elmondja, hogy a Kuala Lumpuról délre előrenyomuló japánok két hadosztályt kis naszádokon szállítottak át a malakkai tenger-szoroson, hogy ezzel az angolok hátába kerüljenek. A művelet egész ideje alatt holland bombázók köröztek a naszádok fölött, de nem dobtak le egyetlen bombát sem. A Daily Telegraph munkatársa szerint nyilvánvalóan elmulasztották a holland repülőket felvilágosítani arról, hogy

és Uj-Guinea között harcoló japán haderők balszárnya ellen. A keleti szárny fedezésére támaszkodva, csodálatraméltó gyorsasággal és biztonságossággal folynak azok a dél felé irányuló hadműveletek, amelyek az új nagyszíni tér biztosítására indultak meg.

arra, hogy a japán hajóhad Port Darvint fenyegeti és az angolok és amerikaiak hiába igyekeznek Holland-Indiában létesíteni újabb védelmi arcvonalat. Majd ezután utalt a jelentés arra, hogy Singapore közelében álló elcsúszott meg az ellenség minden más katonai esemény előtt. A legutóbbi jelentés szerint a japán csapatok 80-100 kilométerre állnak Singaportól. Megállapítja végül a jelentés, hogy Singapore elcsúszásával nemcsak a kelet-ázsiai angol uralmat távolítják el véglegesen, hanem megsemmisítik Holland-India sorsát is. (MTI)

partraszállásokat hajtottak végre és megindultak az Egyesült Államok csapatai ellen, az amerikai csapatok már nem tudnak ellenállni. Felderítő repülők azt jelentették, hogy a keleti légvédelmi egységek elhagyják az állásokat és hosszú menetoszlonok csatlakoznak az általános kivonulásban levőkhez, akik a Manila-öböl és a Bataan-félsziget nyugati partja felé haladnak. (MTI)

partraszállásokat hajtottak végre és megindultak az Egyesült Államok csapatai ellen, az amerikai csapatok már nem tudnak ellenállni.

Felderítő repülők azt jelentették, hogy a keleti légvédelmi egységek elhagyják az állásokat és hosszú menetoszlonok csatlakoznak az általános kivonulásban levőkhez, akik a Manila-öböl és a Bataan-félsziget nyugati partja felé haladnak. (MTI)

ágyú és sok más hadianyag került birtokukba. (MTI)

Tokió, január 17. (OFI) Az Asahi tudósítójának távirata szerint a japán csapatok január 15-én elfoglalták Endaut. A várost az angolok felgyújtották. A Maláj félsziget nyugati partján a japán csapatok elérték a Maer-Labis vonalat. (MTI)

nem angol, hanem japán naszádok átkelési műveletéről van szó.

Newyork, január 17. (NST.) A National Broadcasting Corporation jelentése szerint pénteken a japán légi erők bombázták Szumatra szigetét. A japán repülőgépek ezenfelül a Celebesztől nyugatra levő holland szigeteket is megtámadták.

SZINGAPURBAN HIHETETLEN MÉRETEKET ÖLT A ZAVAR

Tokió, január 17. (Német TI.) A maláj frontról érkezett jelentések szerint az angol csapatok gyors előrenyomulása folytán Singapurban a zavar hihetetlen méreteket ölt. A lakosság nyugtalansága azóri is igen nagy, mert a város kiürítésére alig van lehetőség. A zavart az is növeli, hogy a brit hatóságok már megkezdtek Singapur legfontosabb épületeinek szétrombolását és a rádió bejelentése szerint kísérletet kell tenni Singapur védelmére, bármilyen áldozatba kerül. (MTI.)

A SPANYOL KORMÁNY MEGBÍZOTTA VICHYBEN

Vichy, január 17. (Német TI.) Jólétesült vichy körökben nem erősítik meg azokat a külföldön elterjedt híreszteléseket, amelyek szerint a spanyol kormányban egy idő óta Vichyben időző megbízottja találkozást készít elő Pétain tábornok és Franco tábornok között. Való igaz, hogy Casa Rabagu spanyol márkái ezekben a napokban Vichybe érkezett, de mint itt mondják, látogatása tisztán magánjellegű. Maga az a tény, hogy Casa Rabagu a francia kormány egyik tagja sem fogadta és Casa Rabagu egyszer sem lépett érintkezésbe a spanyol nagykövettel, elégséges bizonyítéka annak, jegyzik meg az említett körök, hogy a látogatásnak semmi politikai jelentősége nincs. (MTI.)

SPANYOL TILTAKOZÁS A FERNANDO POO SZIGET MEGTÁMADÁSA MIATT

Madrid, január 17. (Stefani.) A Fernando Poo spanyol sziget elleni támadás rendkívül mély felháborodást keltett Spanyolországban. Hivatalos körök még nem foglaltak állást, de a közvélemény egy-

Apollo filmszínház
Előadások ma: 2, fél 5, 7, fél 10
hétfőn utoljára fél 5, 7 és fél 10 órakor.
LA CONGA
KEDDEN: bemutató műsor
Brigitta férjet fog

hangban megállapítja, hogy az angol kihívások törhetetlenné váltak. Jólétesült forrásból származó hírek szerint a Londonhoz intézett tiltakozó jegyzőket igen erőyes hangnembben fogalmazták meg. Az Arriba vezércikkben foglalkozik a Fernando Poo sziget elleni támadással. A lap rámutat az esemény rendkívül súlyos voltára. (MTI.)

Madrid, január 17. (MTI.) Egy degaulisista romboló benyomult a Fernando Poo spanyol szigeten levő Santa Isabella kikötőbe és ott vízbombákat dobott le, hogy elpusztítsa a tengelyhatalmak ott horgonyzó 3 kereskedelmi hajójának horgonyláncait. A hajókat ezután megcsángolyázták és a romboló kivontatta őket a kikötőből. A meglepetésszerű támadást akkor hajtották végre, amikor a hajó tisztjei a szárazföldön voltak. A degaulisista hír szerint agyonlőtték a legénységnek a hajók maradt tagjait.

BRIT HADIHAJÓ TÁMADTA MEG A SPANYOL SZIGETET

Berlin, január 17. Hihetemes német helyről közlik: Jólétesült német körökben megerősítik azt a hírt, hogy egy ellenséges romboló rajtaütésszerű támadást intézett a Fernando Poo szigeten levő Santa Isabella spanyol kikötőben horgonyzó hajók ellen. Valószínűleg német állásfoglalással is számolni lehet. (MTI.)

Berlin, január 17. (TP) Arra a kérdésre: Erkezték-e megbízható jelentések arról, hogy a brit tengeri haderő támadást intézett Fernando Poo spanyol kikötő ellen, a Wilhelmstrasse illetékes szövegíróje igenlő választ adott.

Német állásfoglalás előreláthatólag később várható. Egyelőre mindenesetre Spanyolország állásfoglalásának kell bekövetkeznie

Egy további kérdésre, hogy Spanyolország reagált-e azokra az incidensekre, amelyek az utóbbi időben a felségvízhez tartozó szigeteken játszódtak le, a Wilhelmstrasse illetékes szövegíróje jelentette, hogy Spanyolország tiltakozását fejezte ki.

BERLIN: KI AKADÁLYOZHATNA A PANAMA-CSATORNA MEGTÁMADÁSÁT

Berlin, január 17. (NST.) Jólétesült berlini körök véleménye szerint a háromhatalmi szövetség ellenségeinek törekvése, hogy egységes főparancsnokságot létesítsenek, csupán elméleti kísérlet marad. Az angol és amerikai csapatok számára számbajelölhető hadszínterek ugyanis olyan távol vannak egymástól, hogy egységes főparancsnokság megteremtése lehetetlen volna.

Japán nem csupán saját területét biztosította minden veszedelem ellen, hanem váratlanul rövid idő alatt sikerült az Egyesült Államok partvidékét is fegyverrel hatókörébe vonnia. Az amerikai partvidék kiterjedése védelmét rendkívül nehéz teszi és Berlinben felvetik a kérdést, ki akadályozhatná meg, hogy a gyors és számbeli túlsúlyban levő japán repülőgépanyagok meg ne támadják Amerika hadászatiilag fontos pontjait. Ezzel kapcsolatban Berlinben különösen a Panama-csatornát említik.

Vigszínház
Ma 3, 5, 7, 9 órakor, hétfőn utoljára 5, 7, 9 órakor a legjobb magyar film:
Szüts Mara házassága
Zsigray Julianna regénye.
Fősz.: Simor Erzsébet, Szűrényi Eva, Páger Perényi, Vizváry Mariska.

Szálltasson mindig mindent

MATEOSSZAL

Megbízható gyors pontos. Fuvarvállalás Szent Anna-u. 13. Tel.: 17-77

Ciano ma utazik el Budapestről

Budapest, január 17. Magyarországi tartózkodásának második napján Ciano gróf olasz külügyminiszter Mezőhegyesre utazott vadászatra. Tiszteletére Bárdossy László miniszterelnök pénteken este a Hunnapalotában estebédet adott. Ezután indult el Ciano Mezőhegyesre, ahol a Kormányzó Úr vadászaton látja vendégül.

A vadászat egy napig tart. Vasárnap Ciano és kísérete Budapesten tartózkodik és este indulnak vissza Rómába. A német közvélemény változatlan érdeklődéssel kíséri az olasz külügyminiszter budapesti látogatását. Kiemelik a lapok azt a szoros kapcsolatot, amely az olasz-magyar barátság és az új európai jövőért vívott, mai harc között fennáll.

A svájci sajtó erősen kidomborítja a magyar-olasz barátság bolsevista ellenes jellegét.

Róma, január 17. (Transcontinent Press.) Ma is gróf Ciano budapesti tárgyalásai képezik a reggeli olasz sajtó fő témáját. A lapok hangsúlyozzák azt a nagy lelkesedést, amellyel a magyar nép üdvözölte a Duce küldöttjét, ahogyan ebben a vonatkozásban a római lapok az olasz külügyminisztert nevezik. A Popolo di Roma megállapítja, hogy a látogatás alkalmával az olasz népből is megerősödött a Magyarország iránt táplált baráti érzés, amelynek gróf Ciano olasz külügyminiszter a leghivatottabb tolmácsolója.

Budapest, január 17. (MTI) Ciano gróf olasz külügyminiszter szombat este háromnegyed 10 órakor a Kormányzó Úr Ófőmellósága különvonatán Mezőhegyesről visszaérkezett Budapestre. A pályaudvarról a külügyminiszter a Dunapalotában levő szállására hajtott.

Kolozsvár óriási lelkesedéssel fogadta Bárdossy miniszterelnököt

Kolozsvár, január 17. (MTI) Bárdossy László miniszterelnök szombaton délután Kolozsvárra utazott, ahol másfél napos látogatása idejére rendkívül gazdag program várja. Részt vesz a hadtestparancsnokság Árpád-úti új székházának ünnepélyes felavatásán. Megjelenik és felszólal az Erdélyi párt országos intézőbizottsága ülésén. Az erdélyi körben találkozik az erdélyi fiatal magyar szellemiség képviselőivel, megjelenik a Mátyás király diákházban egybeseregülő ifjúság körében és utána küldöttséget fogad.

Az Erdélyi párt elnöksége és parlamenti csoportja szombat este vacsorát rendezett tiszteletére, vasárnap délelőtt pedig Kolozsvár város polgármestere ad a miniszterelnök tiszteletére ebédet, amelyre a hatóságok vezetőin kívül meghívták az összes érdekképviseletet és testületet is. Erdély fővárosának lakossága óriási lelkesedéssel fogadta az ősi magyar város falai között Bárdossy László miniszterelnököt, akinek a visszacsatolás óta ez a hivatalos látogatása Erdélyben. A felbőgözött Kolozsvár lakossága társadalmi

különbségre való tekintet nélkül meleg szeretettel köszöntötte a miniszterelnököt. A pályaudvart a fogadtatás alkalmával zászlókkal és fenyőfűzérrel díszítették fel. Félhatkor futott be a pályaudvarra a Lél motoros termes kocsi. A pályaudvaron a miniszterelnököt a gyengélkedő főispán képviseletében Keleti Tibor polgármester köszöntötte a város közönsége nevében meleg szavakkal. A pályaudvar előtt összegyűlt tömeg szinte szünni nem akaró lelkes ünneplésben részesítette a miniszterelnököt. A pályaudvarról a miniszterelnök kíséretével együtt az erdélyi körbe hajtatott, amely a fiatal erdélyi értelmiség politikamentes szellemi munkaközössége. Itt a kör vezetősége fogadta a miniszterelnököt, majd teán látta vendégül. E-mutatták a miniszterelnöknek az erdélyi fiatal szellemiség képviselőit, akiknek körében a miniszterelnök mintegy két órán át időzött, fesztellenül ebésszolgeltve velük.

Este az Erdélyi párt elnöksége rendezett a miniszterelnök tiszteletére vacsorát, amelyen felköszöntő nem hangzott el.

Borzalmas repülő szerencsétlenség Amerikában

Los Angeles, január 17. (OFI) Az a repülőgép, amelyen Carole Lombard híres filmsztárcsónak utazott anyjával és 17 utassal, Lasumansnál, Los Angelesből nyugat felé lozuhant. Úgy tudják, hogy a gép lángba került és valamennyi utasa szénmárgázott. A súlyos szerencsétlenség nehezen megközelíthető, hegyes vidéken történt.

ezért bizonyos időre van szükség, amíg a segélynyújtók a szerencsétlenség színhelyére érkeznek.

Clark Gable, az ismert filmsztár, Carole Lombard férje, a repülőtéren tartózkodott a feleségét várta, amikor a szerencsétlenség hírére értesült. (MTI)

Argentína nem-hadviselő álláspontja Rióban

Rio de Janeiro, január 17. (OFI) A panamerikai értekezlet eddig 14

határozati javaslatot kapott, amelyek közül hét a „totalitárius hatalmakkal” való szakítást javasolja. Nyilvánított javaslatot a következő államok nyújtottak be: Uruguay, Mexikó, Venezuela, Columbia, Panama, Honduras, Costarica. A többi benyújtott határozati javaslat gazdasági jellegű.

A riói értekezleten a nyugati félteke védelmére létesített bizottság elnökevé Summer Welles inditványára Aranhat, Brazília külügyminiszterét, az értekezlet elnökét választották meg. A gazdasági együttműködés bizottságának elnökévé Padilla mexikói külügyminisztert jelölték ki.

Cadiz, január 17. (Német TI) Ecuador külügyminisztere a bogotái rádió jelentése szerint nem jelent

meg a panamerikai értekezlet ülésén. Távolmaradásáról nem hangzott el semmiféle magyarázó nyilatkozat. Mint emlékeztetés, az ecuadori bizottság már napokkal előtte azzal fenyegetőzött, hogy távolmarad az értekezlet üléséről, ha azon nem hozzák szóba Peru és Ecuador határviszályát. (MTI)

Rio de Janeiro, január 17. (Német TI) Aranha brazil külügyminiszter a riói értekezlet pénteki teljes ülésén felolvasta Castillo helyettes argentin elnök írásbeli nyilatkozatát. Ebben Castillo szembefordul azzal a célzatos hírhadjárral, amely soha fenn nem forgó szándékokat tulajdonít Argentínának. Úgy véljük — írja Castillo —, hogy nem-hadviselő álláspontunkkal sokkal hasznosabb szolgálatot tehetünk az Egyesült Államoknak, mint bármely más szélsőséges magatartással, mert így lehetővé tesszük, hogy olyan együttműködésre, amelyre csak kevés más amerikai országnak van módja. Erről a kérdéssel akarunk tárgyalni Rióban, nem a csatlakozás üres szavai-val, hanem tettekkel, amelyek többet érnek a szavaknál. (MTI)

WIENER MESSE (BÉCSI VÁSÁR)

1942. március 8. - 15.

Vízum- és vasuti kedvezmények
Jelentkezési határidő: január 31

FELVILÁGOSÍTÁST NYUJT.
A WIENER MESSE magyarországi kirendeltsége, Budapest, V. Vörösmarty-tér 1. T. 186-800. Kérjük az itt résztvevőket, hogy jelentkezésüket a legközelebb eső IBUSZ MÁV HIV. Menetjegyirodában nyújtsák be, mert csak így biztosítható a megfelelő elintézés.

Tasnádi Nagy András nyilatkozata az Europa-Senderben a magyar-német barátságról

Berlin, január 17. (MTI) A német-magyar társaság meghívására Berlinben tartózkodó dr. Tasnádi Nagy András, a képviselőház elnöke szombati délelőtti látogatást tett a birodalmi nevelésügyi miniszternél, valamint az igazságügyminisztérium vezetésével megfigyelt Slegelberger államtitkárnál. Délelőtt Sztójay Döme m. kir. titkos tanácsos, berlini magyar követ a követségen villásreggelit adott Tasnádi Nagy András tiszteletére. Este Tasnádi Nagy András végignézte az állami színházban a „Faust” előadását, majd azután résztvett Strauss államtanácsosnak, a birodalmi gyűlés alelnökének magánlakásában a magyar vendégek tiszteletére rendezett vacsorán.

Tasnádi Nagy András berlini tartózkodása alkalmával magyar nyelven nyilatkozott az Europa-Sender rádióállomás hullámhosszán. Nyilatkozatában többek között hangzott, hogy mely benyomást tett rá berlini látogatása alkalmával a mindenkor tapasztalható biztos győzelmi tudat, amely ott él minden német lelkében. Hangzott továbbá, hogy Magyarország iránt mindenütt a legnagyobb barátságot és megértési tapasztalt. Berlinben tudják, hogy Magyarország szövetségeseiként vesz részt a bolsevizmus elleni világháborúban Európá népének és kultúrájának szabadságáért.

Tasnádi Nagy András vasárnap utazik el a birodalmi fővárosból és vasárnap érkezik vissza Budapestre.

Hatalmas arányú megajánlások az Ispotályi egyházzrészben a Kollégium megsegítésére

Az egyházzrész céljaira eddig összesen 88.579 P 58 fillért ajánlottak a hívek.

Beszámoltunk már arról a nagyarányú és áldozatos akcióról, melyet az elmúlt hetekben az Ispotályi egyházzrész indított Révész Imre püspök felhívása nyomán a Kollégium megsegítésére. Ez a nagyszabású mozgalom, mely Molnár Ferenc lelkipásztor és két káplánja irányításával állandóan folyik, néhány hét alatt rendkívül fényes eredményeket produkált. Sokan ajánlottak fel nagyobb összegeket a 400 éves Ispotályi jubileumi alap javára is. A felajánlások legnagyobb része tíz évi részletfizetésre szől és a közbejött gazdasági és pénzügyi nehézségek dacára ez a megajánlás egyre folyik.

A most közzétett kimutatás szerint az Ispotály céljaira készpénzben és ingatlanban összesen 88.579 pengő 58 fillért adakoztak eddig az áldozatkész hívek.

A befizetés még mindig folyamatban van, mert egyesek a részletfizetések idejét meghosszabbították, amihez az egyház is hozzájárult. Remélhető, hogy a még kintlévő megajánlások most már hamarosan befolyának s ezzel az ősi református egyház szegénygondozó intézménye újabb segélyforráshoz jut.

Egyébként az Ispotályi egyházzrész március 8-án fogja ünnepelni az Ispotály alapításának 413 éves évfordulóját. Ez alkalommal az Ispotályi templomban Dr. Révész Imre püspök fog ünnepi prédikációt mondani. Ugyancsak ekkor fogja átnyújtani Molnár Ferenc lelkipásztor a püspöknek a Kollégium javára rendezett gyűjtés eredményét és ismerteti az ezévi megajánlásokat.

HUNGARIA FILMSZÍNHÁZ

Ma, vasárnap d. u. 3, 5, 7, 9 órákor, hétfőn d. u. 5, 7, 9 órákor a vidám és szórakoztató

Régi keringő

Páger Antal, Szörényi Eva és Szilassy László nagyszerű alakításával!

Világhíradó!

MINDEN KOR MINDENKOR ASPIRIN

MINDIG JÓ HA KÉZNÉL VAN az ASPIRIN tableta. Fejfájás, fájdalom, megfűlés esetében gyorsan és biztosan hat.

Dr. Kelethy József előadása a MONE debreceni csoportjának ülésén

Szombaton délután az Arany Bika kistermében tartotta előadó ülését a MONE debreceni csoportja. Az ülést Csilléry András dr. egyetemi ny. r. tanár nyitotta meg és üdvözölte a szép számban megjelent tagokat és érdeklődőket, akik között ott volt Debrecen orvostársadalmának nagy része. Ezután felkérte dr. Kelethy Józsefet, a MABI igazgató főorvosát előadásának megtartására.

Kelethy József dr. előadásában a MABI-nál 1936 óta bevezetett újításokról szólt és általános képet nyújtott arról a munkáról, amit ez idő alatt a magyar orvostársadalom érdekében kifejtett. Beszélt még azokról a feladatokról, melyeket a jövőben fognak megvalósítani. Rámutatott arra, hogy a közeljövőben és most is a legsürgősebb teendő a MABI

tagok betegellátásának rendezése. Sokszor futottak be olyan panaszok a biztosítottak részéről, melyben ezek joggal követelik azt az orvosi kezelést, amelyikben jogosan részesülniük kell.

Az ezzel kapcsolatos teendőkről — nevezetesen a MABI orvosok létszámemeléséről is szólt ezután az előadó. Megemlítette, hogy a közeljövőben szemben már is jelentős javulással számolhat ezen a téren. 1939-ben — említette a többi adatok között — 144, míg ma, 1942-ben 198 MABI orvos működik. Sikertől rendezni a MABI orvosok fizetését is.

A nagyszerű és sok súlyos problémát feltáró előadást a megjelentek végig a legnagyobb tetszéssel és figyelemmel kísérték.

Tömeges gázmérgezés Obudán

Budapest, január 17. Szombaton délután Obudára hívták ki a mentőket. A Békor-utca 8. sz. házában eddig még nem volt állapított rejtélyes körülmények között három lakásban többen gázmérgezés következtében rosszul lettek.

Pásztor Mária 17 éves házyzetőnő, Gere Imre 11 éves tanuló és két nővérét.

a 17 éves Hermin és a 19 éves Erzsébet gyárimunkásnőket, továbbá Farkas László 39 éves fodrászt és ugyancsak 30 éves feleségét vitték be a mentők három autón a Rékus-kórházba. Mindegyik állapota többé-kevésbé súlyos. Megindult a vizsgálat, hogy megállapítsák, hogyan történt a tömeges mérgezés.

Lezuhant a padlásról egy idős asszony

Súlyos kimenetelű szerencsétlenség történt tegnap délután az Eötvös utca 75. számú ház udvarán. Székely Jánosné sz. Kéki Júlia 62 éves kútfúró mester felesége a padlásról kimosott ruhát akart lehozni. Az idős asszony mintegy 3

méter magaságban a létrafogón megcsúszott és oly szerencsétlenül zuhant le, hogy bordatörést szenvedett. Székely Jánosné a mentők részvételével elsősegélyben, majd kiszállították a sebészeti klinikára.

Kolozsvári beszélgetés Debrecenről

Van Kolozsváron egy kávéházi törzsasztal. Ugy hívják, hogy „újságíró-asztal” és az a jellegzetessége, hogy az összes kolozsvári újságírók, színészek, színésznők és egyéb bohém hajlandóságú emberek minden áldott nap, délután, kötelességüknek érzik látogatását. De nemcsak a kolozsváriak. Az ország bármely részéből érkeznek is Kolozsvárra valaki, író, újságíró, színész: első dolga beülni feketézni a kolozsvári Belvárosi Kávéházba az újságíró asztalhoz.

Ehhez az asztalhoz robbant be frissen, szökén, mosolygósan — Jatekó Cia. Debrecenből jöttem, hát abban a pillanatban megismertem.

— Sok kedves pillanatot szerzett már nekem — mondom bemutatkozás közben.

Kérdés szemmel néz rám.

— Debrecenben láttam sokszor a színpadon.

Mintha kicserélték volna. Felvillanyozódték.

— Oh, Debrecen — sóhajtja kedves, egyvóni szubretthangján. — Hát maga debreceni? — folytatja s látványt rajta, hogy ebben az esetben máris szívbe fogadott.

— Majdnem az vagyok. De mondja, hogy érzi magát Kolozsváron?

— Jól. — feleli és rögtön visszatér ahhoz a témához, amely őt, úgy látszik, teljesen hatalmába kerítette. Istenem, Debrecen. Sehoh a világon nem szeretnék annyira lenni, mint ott. Nagyon szeretem Debrecen!

Látszik rajta, hogy ezt egészen a szívéből mondta.

— Tudja — folytatja — nem le-

het azt a három esztendőt elfelejteni. Az a kedves debreceni közönség, az a sok forró sikerű előadás. És maga a város. És a színésztársaim. Az Angol Királynő. De sajnálom, amikor megtudtam, hogy megszűnt.

— Ti itt Debrecenről beszélgettek? — szól bele a társalgásba egy fekete fiatalember, Andrásy Márton, táncos-komikus, felbukkanva a sportlap mélyéről.

— Igen — felelem. Eszembe is jutott, hogy ezt megírom Debrecenbe.

— Akkor ki ne hagyja! — mondja — mert én legalább annyira szeretem, mint Cia. Ennám is bizonyára emlékeznek még Debrecenben. Bizony — folytatja — azok nagyon szép idők voltak.

Pedig Andrásy Marcit Kolozsvár is a szívébe fordította. „Mik Mártonyunk” — mondják róla szeretettel.

— És még sokáig elheszélgetünk. Ők is idézik színészemlékeiket, én is az egyetemieket. Az emlékek különbözőek, de van egy közös vonásuk: debreceni származásuk.

Kitekintek a széles kávéházi ablakon a gróvnyörű főtérré, nézegetem a Szent-Mihály templomot, bámulom a Mátyás-szobrot (három hónap óta látom, nézem a várost, amelyet e rövid idő alatt annyira megszerettem — s a lassan szállongó hóvihék mögött egyszerre csak feltűnik a debreceni Nagytemplom, a debreceni Piaclér hárszövegébe sápped a lábam, a debreceni villamosok csillagolnak tőve előttem friss, téli, éles-bangó esengetéssel s rődvők, és

bizony, nagyon jó volt Debrecenben lenni. Debrecen, a nagy, tágas, komoly tisztántúli város nagyon meg-

tudja szeretetelni magát és sokszor észbejuttat hűtlenné vált egykori lakóinak. (Dr. Halász Lajos.)

Nagyszabású műsoros esttel zárta előszemeszterét a Német Tudományos Intézet

Szombaton délután debreceni hivatalos helyiségében nagyszabású és ünnepélyes külsőségek között zárta első idei szemeszterét a Német Tudományos Intézet. Az ünnepély érdekessége volt, hogy az Intézet ez alkalommal leplezte le Bihácsy György Führer-arcképét, melyet a művész a Német Tudományos Intézetnek ajándékozott.

Az ünnepséget a magyar Himnusz eléneklésével nyitották meg az egybegyűltek, majd dr. Heybey Wolfgang egyetemi német lektor, a Német Tudományos Intézet igazgatója köszöntötte a megjelenteket kezeslen szavakkal. A megnyitás után került sor Bihácsy György Führer-képének leleplezésére. A megjelent érdeklődők feszült figyelemmel várták ezt a pillanatot s amikor a képről lehullt a lepel, egy pillanatnyi ábitatos csönd után elemi erővel tört ki a tiszteletnek és szeretetnek megnyilatkozása, mely egy-

aránt szólt a Führernek és a művésznek. Ezalatt a német Himnuszot közvetítették gramofonlemezről, majd utána a közönség is elénekelte.

Hüchtl Margit, a Városi Zeneiskola tanára adott ezután elő a töle megszokott pompás művészetével több zenedarabot. Mozart, Beethoven és Liszt legszebb darabjait játszotta kiforrott művészetével és nagy sikerrel. Közreműködött az est sikeressé tételében Mitzl Bőhm szavalatával, Tóth János és Wilhelm Gaspar időszerű jelmondatokat olvasott fel, míg Heybey Wolfgang Hitler „Mein Kampf”-jából olvasott fel nagyon hatásos részeket és megrendítő szavalatával zárta be az est műsoros részét.

Műsor után a Német Tudományos Intézet tetval és szendvicsekkel vendégelte meg a megjelent tagokat és érdeklődőket. A büfét a Pál-szálló szállította, mint kiderült: közmegeledésre.

RÁDIO

minden típus beszereshető részletre is. Horváth Sándor Hunyadi-utca 19. szám Telefonszám 17-57.

Anglia ismét megsértette a törökök nemzeti önértékét

Hogyan ítéli meg az angolok agitációt Törökországban

Istanbul, január 17. (TP) Az utóbbi napokban különös módon megdélkült az angol agitáció Törökországban. Ennek oka minden bizonnyal az, hogy az angolok igyekeznek ellensúlyozni a moszkvai tárgyalások által kiváltott nyugtalanságot. Nem kevésbé nyugtalanítólag hatott a török közvéleményre Earle volt szófia USA követ huzsvárváása sem, amelyet a bolsevisták jövőd európai szerepének leleplezésével vitt véghez. Az ankarai brit nagykövet titokzatosságába burkolt moszkvai útja azt a benyomást kellette Törökországban, hogy a szovjetország fővárosában behatolható foglalkoztak Törökország ügyével semmint azt Törökország a múlt tapasztalatain okulva kívánatosnak tartotta volna.

Ankarában nem felejtették el, hogy Molotov annakidején Hitlerrel folytatott tárgyalásai során igényt támasztott a tengereszorosokra, s bár, hoha a német haderő keleti sikereinek, nem kell tartani egyelőre szovjetország részről kellemetlen meglepetésektől, a jövő szempontjából mégsem érzik magukat szászszalagos biztonságban mindaddig amia döntő módon meg nem pecsételődik a Szovjet-Unió sorsa.

Hogy török politikai körökben ilyen nagy bizalmatlansággal viselkedjenek a moszkvai hízelmek iránt, kiténik az angolok megismételt és megerősített következtetéseiből, amellyel a török közvélemény megannyitól ison fapadoznak. Ezen leutóbbi alsóházi beszédében szükségessnek tartotta annak hosszasan bizonyítását, hogy Törökországnak semmi körülmény között sincs oka aggodalomra és az ankarai brit követség ugyanabból a célból sajtónyilatkozatában mértéket nem ismerő dicsőréttel szólott Törökország semleosságáról, jóllehet az egész világ előtt ismeretes, hogy Anglia számos kíséreltet tett arra, hogy Ankarát a demokráciák oldalán hadhaladásra készítse. Minderre nem lett volna tehát szükség, ha Londonnak olyan nyugodt lenne a lelkismerete, mint ahogyan azt elhitetni szeretnék.

Különben sem felel meg Anglia szokásainak az, ha a török semleosság hamisított elismerése mellett önkéntesen lemondana az Ankarában bekövetkező angol-szász nyomás praktikus előmozdítására. Ezen alsóházi beszéde nem váltotta ki Törökországban a várt nagy hatást, sőt Medsonddin Sadak, a török parlament külügyi bizottságának elnöke az Akşam egyik cikkében alapos kritikának veti alá és csupán Ezen jószándékát hajlandó esetleg elismerni.

Ezen, aki a múlt évben tett ankarai látogatása óta ismételtelen behatnyította, hogy a Törökországgal kapcsolatos törekvéseiben nem mondható szerencsés kezűnek, ismét megsértette a törökök nemzeti önértékét. Ankarában az sem tett valami jó benyomást, hogy az USA a moszkvai konferencia befejeztével elhatározta, hogy Steinhardt, volt moszkvai nagykövetét Törökországba küldi az amerikai érdekek diplomáciai képviselőjére. Ez a határozat, amely közvetlenül a brit nagykövet látogatása után következett be, azt a benyomást kellette, hogy az angolok és az amerikaiak a jövőben orszábról politikát akarnak folytatni Törökországban.

Az angolszások törökországi politikájának legújabb eredményeképpen a két- és bizalmatlanság hatalmas hulláma indult meg, amelyet csak még jobban felkorbácsol a washingtoni nyilatkozat. Török politikai körökben ugyanis már kezdődött a fova kételkedés abban, hogy bel- és külpolitikájukat önállóan intéző független államoknak lehet tekinteni a washingtoni nyilatkozat alól számos államot, így például Kubát vagy San Salvador. Ha ilyen mértékkel márik a háború után is a népek önmegehatározási jogát — jelentik ki török politikai körökben —, úgy helyesebb, ha Törökország önjerejére támaszkodik és a nyugati szövetségesek lázereit, amelyeket csupán a háború kényszerít ki, olválnoknak tekintik, amilyen ez adott valójában. (W. I. J. H.)

ÉRTESÍTÉS. Értesítem a mélyen tisztelt vásárló közönséget, hogy

bőröndös szaküzletemet

a Gambrius-passagéből

Piac-u. 55. sz. alá helyeztem át

Kérem továbbra is a vásárlóközönség szives pártfogását

és vagyok tisztelettel **Feuerman Bernát** bőröndös-mester.

Ciánnal öngyilkosságot kísérelt meg egy bagaméri leány

Megdöbentő öngyilkossági kísérlet történt tegnap a közeli Bagamér községben. Mantean Iona 20 éves leány ciánnal öngyilkosságot kísérelt meg. Hozzájártozói tettét még idejében észrevették, a községi orvos elsősegélyben részesítette, majd tanácsára beszállították a debreceni belgyógyászati klinikára. Állapota elég súlyos, de nem életveszélyes. Az öngyilkossági kísérettel kapcsolatban a bagaméri csendőrség megindította a nyomozást. A jelek szerint a fiatal leány szerelmi bánata miatt akart megválni az élettől.

RENDELET A TENGERI CSIRA KIVONÁSÁRÓL

Budapest, január 17. (MTI.) A Budapesti Közlöny vasárnapi száma közli az iparügyi miniszter rendeletét a tengeri csira kivonására és forgalombahozására vonatkozó rendelkezések kiegészítése tárgyában. A rendelet szerint a tengerit feldolgozó minden mezőgazdasági és ipari malom, továbbá a daráló üzemek közül azok, amelyeknek napi darálóképessége a 250 mázsát eléri, 1942 február 15 napjától kezdődően tengerit csak a csira kivonásával örölhetnek, vagy darálhatnak. A kivont tengericsirát a Futurának kell bejelenteni a Futura a rendelet szerint átvenni kötelea. A tengericsirát feldolgozó iparosok és esetleg más személyek között az ipari anyaggyártáshoz az olaj és zsíradék ipari bizottság utasítása szerint osztja szét.

A görögkeleti egyház Kozma Miklós-gyászünnepélye

Dr. Popoff Mihály érseki helynök megemlékezése Kozma Miklósról
Néhai Kozma Miklós titkos tanácsos, Kárpátalja kormányzó bíztosa emlékére szombaton délelőtt a görögkeleti egyház gyászünnepségeket rendezett Budapesten és Kárpátalja valamennyi görögkeleti templomában. Budapesten dr. Popoff Mihály érseki helynök, a görögkeleti magyar és görögkeleti rutén egyházrészek adminisztrátora és adminisztrátúra helyiségében nagy papi segédlettel gyászmisét mondott s ezen Kozma Miklós családján kívül igen nagy számban jelentek meg az elhunyt barátai és tisztelői.
Popoff Mihály dr. a gyászmise keretében az evangélium felolvasása után beszédében méltatta Kozma Miklós érdemeit és a többi között azt mondta:
— Midőn mi és velünk együtt Kárpátalja népe vitéz leveldi Kozma Miklósról imádkozunk, egyben szent fogadalmat is teszünk, hogy az általa reánk hagyott örökséget — a magyar és ruszin testvériség ápolását — híven megőrizzük s áldott emléket mindenkor imánkba foglaljuk.
A görögkeleti szertartás magyar nyelven folyt le és egy négy tagból álló papi kórus művészi énekkel kísérté.

A Mester-utcai egyházrész ez évben is közel négyezer pengőt fordított szegénygyermek segélyezésére

Az egyházrész áldásos munkája a hűvek és a szegény iskolás gyermekek életében — Az egyházrész tanítószága karélykenyer aktója a szegénysorsú iskolások körében
A Mester-utcai egyházrész mindig sokat, nagyon sok jót hallatott magáról. Az a lelkes munka, amit az egyházrész vezetősége, Kolozsvári Kiss László irányításával végez, a hűvek életében nem egyik elnyomatlanul, mert a Mester-utcai egyházrész egyike a legvirágzóbb debreceni református egyházkörzetnek.
Az a szép és eredményes munka, amit Kolozsvári Kiss László és két káplánja: Peleskey Károly és Kovács Árpád végez, legjobban az egyházrész ezévi jelentéséből tűnik ki.
A jelentés beszámoló az egyházrész különböző alakulatainak munkájáról, melyben különösen az ifjúságnak nyílik igen fontos és tág tere.
Az egyházrészben ezéven nemcsak vasárnap és hétköznap tartották meg a szokásos istentiszteleteket, hanem belkő-

rű egyházrészi munkát is indítottak. Így rendszeres bibliaóra várja minden héten a lelkiélet után áhító egyháztagokat. Minden szerdán délután 5 órakor rendezik meg az egyházrész templomában ezeket a vallásos összejöveteleket Kolozsvári Kiss László irányításával.
Minden kedden délután 5 órakor az egyházrész Garay-utcai helyiségében a Nőegylet tart bibliaösszejövetelt, amit szintén a lelkipásztor irányít és vezet.
Hétfőn délután a leánykör gyűl egybe bibliaóra, valamint jellemképző, ismeretterjesztő előadásra és kézimunkaóra. Itt a kézimunkaórát Kovács Jánosné vezetőnő irányítja, míg az előadásokat esténként felkért előadók tartják.
A konfirmált leányok köre esütörtökön délután Jenei Anna és Lovass Katalin

Megállapították az elektromosáram új tarifáját

A főváros törvényhatósági bizottsága június 25-1 közgyűlésén határozott az új elektromos áram-tarifáról. Az iparügyi miniszter a belügyminiszterrel együtt most hogyta jóvá a közgyűlés döntését és a főváros Elektromosművelési és szolgáltató vállamosáram új egysegárait a következőképpen állapította meg:
1. Az alapdíjas világítás társulási áram egységére 30 fillér, illetve 20 helyett 26 fillér, díj változatlan marad.
2. Az egyes világítás társulási és az egy fillérral megnövelt kilowattóránkénti egységárhoz további 25 százalékos felárat kell

beadni. Ezeknek az árszabásoknak minden egyéb ártenyezőjéhez is 25 százalékos felár számítandó.
3. A háztartási főáram egység-ára kilowattóránként 12 helyett 15 fillér.
4. A háztartási főáram egység-ára kilowattóránként 6 helyett 8 fillér.
5. A háztartási főáram egység-ára kilowattóránként 6 helyett 8 fillér.
6. A háztartási főáram egység-ára kilowattóránként 6 helyett 8 fillér.
7. A háztartási főáram egység-ára kilowattóránként 6 helyett 8 fillér.
8. A háztartási főáram egység-ára kilowattóránként 6 helyett 8 fillér.
9. A háztartási főáram egység-ára kilowattóránként 6 helyett 8 fillér.
10. A háztartási főáram egység-ára kilowattóránként 6 helyett 8 fillér.

Világj.

KRYPTON lámpa ezt is megtakarítja!

vezetésével tartják vallásos összejöveteleket. Külön bibliaórát tart az egyházrész minden vasárnap délután 4 órakor Siposs Imre h. lelkes vezetésével a gyermek menhely asszonyápolójai részére.
A Nőkör saját munkaterv szerint végzi évi munkáját. Figyelme a kézimunkaórákon kívül szegélyvendégség rendezésére, árva és szegélygondozásra is kiterjed.
A vasárnapi iskola szintén működik az egyházrészben, még pedig hét különálló önálló csoportban a tanítók vezetésével. Jakucs László igazgatótanító irányítása mellett. Havonta egyszer vallásos ünnepély rendeznek a templomban, melyeken a leánykör tagjai szolgáltatják a műsort.
Az iskolás gyermekek között szintén nagyarányú jótékonyk munkát folyik s a karélykenyer akciójában a szegény gyermekeket délelőtt ingyenesen tiszorban részesítik, ami szinte páratlanul áll a debreceni iskolák között.
Ez a munka természetesen nemcsak az egyházrész belső körzeteiben folyik, hanem kihat a külső részekre is. Így a Tég-

lavetőben folyik különösen nagy és eredményes munka Kovács Árpád segédlekes vezetésével. Itt a női és leánykörön kívül ifjúsági egyesület is alakult már s nagyszámú fiúgyermek sorakozik a zászlója alatt. Kéthetenként pedig vallásos ünnepélyt is tartanak.
A gyülekezet és az egyházrész alakulatai a szegélygyógyezésre is gondolnak, különösen az iskolás gyermekek támogatását viselik szívükön. Ezt az áldozatos munkát mutatja az a tény, hogy ez évben is 95 pár cipőt osztottak szét a gyermekek között, mintegy 2400 pengő értékben. A leánykör szegélyvendégség keretében 18, a Nőkör pedig 30 leányt ruházott fel és 200 pengőt fordított a gyermekek felruházására.
Az egyházrész áldásos és áldozatkész munkáját mi sem bizonyítja jobban mint az a tény, hogy csupán a gyermekek segélyezésére ez évben közel négyezer pengőt adtak ki. Ezenkívül azonban még a felnőtt szegények segítésére is telmes összeget fordított az egyházrész.

Tomcsányi V. Pál kárpátaljai kormányzó biztosa átvette hivatalát

A kormány továbbra is fokozza Kárpátalja lakosságának megélhetési lehetőségeit

Ungvár, január 17. Tomcsányi V. Pál Kárpátalja új kormányzó biztosa szombaton vette át hivatalát. Hivatalbalépése előtt elsőnek Imiczky Sándor Kárpátalja főtanácsadója üdvözölte magyar és ruszin nyelven. Rámutatott azokra a lelki kapcsolatokra, amely Tomcsányi V. Pál és Kárpátalja között fennállott az új kormányzó biztosnak Kárpátalja visszacsatolása körli munkássága révén. Beszède végén Isten bőséges áldását kérte az új kormányzó biztosra.
Simónfalvy Árpád főispán üdvözölte ezután az új kormányzó biztost Ung, Bereg, Ugocsa és Máramaros vármegyék, valamint Ungvár város nevében, amely területek Kárpátaljával mindenkor összefüggő egységet alkotnak. Rámutatott ezután a főispán Kárpátalja és a szomszédos községek közötti megértés szükségességére és hangoztatta, hogy nemzetvédelmi, idegenrendészeti, gazdasági, szociális és kulturális igazgatás tekintetében az együttműködésre mindkét oldalról különösen nagy súlyt helyez.
Ezután Tomcsányi V. Pál Kárpátalja új kormányzó biztosa emelkedett szószárra. Az elismérés adóját róla le elődei iránt, akiknek munkásságát vázlatosan

ismertette, majd hangoztatta, hogy a magyar kormány nagy áldozatokat hozott azért, hogy Kárpátalja helyzetén segítsen.
Beszédének további során hangoztatta, hogy Kárpátalja iparosításának gondolata most is szeme előtt lebeg. A vízművek megvalósítása lehetővé fogja tenni, Kárpátalja lakosságának megélhetési lehetőségeit, nagymértékben fokozni és emelni fogja a falusi lakosság életszíntjét is. Majd hangoztatta ezután, hogy Kárpátalja értelmiségének érvényesítését is biztosítani kívánja az ország egész területén. Hangoztatta végül, hogy minden téren tovább kell haladni és dolgozni, majd Kárpátalja vezetőinek támogatását kérte.
A kormányzó biztos magyar nyelvű beszède után rövid ruszin nyelvű beszédet olvasott fel, amelyet a közönség őszinte lelkes tapsal és éljenzéssel fogadott. Ezután az ungvári gör. kat. tanítóképző intézet énekára elénekelt a magyar és ruszin Himnusz és ezzel a bensőséges meleg fogadtatás végetért. A kormányzó biztos dében hivatalában tisztelő kül-dötségeket fogadott. (MTI.)

Építézők! Építőmesterek!
az előrelátható anyaghiányra tekintettel
darabos mész
szükségletüket már most szerezzék be:
Székely és Csáky
építkezési anyag kereskedőnél Telefon: 39 31. ISPOTÁLY-U. 3.

Különtermek a Páli Sörözőben!

Táviratok

RICHENE VEZERTÁBORNAGY MEGHALT

Berlin, január 17. Richenau vezér tábornagy, akit súlyos szélhűtés ért, hazaszállítás közben meghalt. A Führer elrendelte, hogy a nagy érdemeket szerzett tábornagyot az állam halottjaként temessék el.

Berlin, január 17. (Német TD) Richenau Walter, az elhunyt tábornagy 1884. október 8-án Kralshruben született. Edesatyja tüzérségi tábornok volt. 1931-ben lett a keletnémetországi első hadosztály vezérkari főnöke. Richenaut 1934-ben előléptették vezérterengernaggyá, 1935 őszén tábornaggyá és ezután a müncheni 7. hadtest parancsnokává. Tüzérségi tábornokká Richenaut 1936. októberében léptették elő, majd a 4. sz. lincsei hadsereg főparancsnokává 1938 tavaszán nevezték ki. A Lengyelország elleni hadjáratban Richenau a 10. hadtestet vezette, a nyugati hadjáratban a 6. hadsereg főparancsnoka volt. A vaskereszt Lovagkeresztjével 1939. október 1-én tüntették ki. (MTI)

SALAZAR MEGBESZÉLÉSE A NEMET NAGYKÖVETTEL

Lisszabon, január 17. Salazar miniszterelnök fogadta a német nagykövetet és vele hosszas tanácskozást folytatott. (MTI)

BRIT REPÜLT GYUJTÓBOMBÁKAT SZÓRT HOLLANDIÁBAN

Hága, január 17. (Német TD) Mint hivatalosan jelentik, péntekre virradóra brit repülőgépek hatoltak be Hollandia légterébe és nagy mennyiségű találatra gyújtó és robbanó bombákat dobtak le. A legtöbb jelet mezőre hullott és semmi kárt nem tett, néhány azonban lakóházakra esett. Egy helységben néhány ház teljesen rombadlott, néhány pedig erősen megrongálódott. Hat polgári ember életét veszítette, többet megsebesítettek. Egy déli városban megsebesült több ház. (MTI)

ELPUSZTULT A TRIPOLISZI ARAB MECSET

Milánó, január 17. A Gazetta del Popolo jelentése szerint a Tripolisz ellen intézett egyik legutóbbi légitámadás során az angolok bombái elpusztították az arab negyedben levő Karamanli mecsetet. Ez a mecset, amelyben fejedelmi sírok vannak, az arabok egyik legnevezetesebb műemléke. (MTI)

HARCOK BURMA HATÁRÁN BELÜL

Sarghat, január 17. (Német TI) A cingooni hadijelentés arról számol be, hogy a brit csapatok Myitta mellett Burma határain belül Thaiföld felé előretört járási csapatokkal ütköztek meg. Myitta azon az úton fekszik, amely a thaiföldi határtól Tavoy brit légitámaszpontjához vezet.

HALIFAX LESZ INDIA ALKIRÁLYA

Stockholm, január 17. (Stefani) Alehandra londoni jelentése szerint egyes meg nem erősített hírek szerint Halifax lordot fogják kinevezni India elkirálynává, míg Washingtonba Sir Archibald Sinclair légügyi miniszter nagy követnek.

LÉGIARIDÓ BERLINBEN

Berlin, január 17. A német fővárosban november eleje óta nem volt légiaridó. Pénteken a déli órákban volt háromórás szünet után rövid légiaridó. Ezen brit felderítőgépek ugyanis a ködös időjárás kihátrálásával sikerült Berlinig előnyomulni. (MTI)

Ebben az évben zavartalan lesz az ország téglaelátása

Budapest, január 16. A tél beálltával szünetel az építőipar szempontjából oly fontos téglagyártás is. A teljes üzemzsinthe és decemberben kezdődött meg, így most jószzerű rövid pillantást vetni az emult év téglatermelésére. Meg kell állapítani, hogy az egész évben feltűnő építkezési ház mutatkozott az országban. Igen sok magán építkezés volt. Rá kell mutatnunk azokra az erőteljes közmunkákra, amelyeket az OTI a Nép- és Családvédelmi Alap és az Iparvállalatok végeztek. Az árvek pusz tasainak helyreállítására igen sok építőanyagot igényelt s ez szokatlanul nagy keresletet idézett elő a tégláiránt. Az időjárás sem volt kedvezőtlen a téglagyártás szempontjából; még októberben is folyt a téglaelágítás. A késő nyári és őszi termelés csökkentését a téglagyártás részére kintarható szénmennyiség csökkenése okozta. A visszatért Délvidék ugyanis teljesen az anyacszerzésre szorult szénellátás tekintetében. Elsősorban a Délvidék téli fűtőszükségletét kellett biztosítani és ez teljes mértékben sikerült is.

Az utóbbi időben csak azok a téglagyárak kaptak szénelt, amelyek elsőrendű fen-

teségű szubsztruktúrák: az árvízvédelem, az a vízkörök helyrehozása, szociális építkezések céljára égetik a téglát. Az év téglatermelése még így is szokatlanul nagy volt. Erről fogalmat alkothatunk magunknak, ha tekintetbe vesszük, hogy 1938-ban a téglagyárak száma 314 volt, 476 millió darab téglát, 225 q tűzálló téglát és 140 millió tetőcserepet gyártottak 29 millió pengő értékben. 1939-ben a téglagyárak száma 341 volt, össztermelésünk 31 millió pengő telt ki. A visszatért Erdély téglagyártás szempontjából önállónak tekintendő. A Délvidékkel is tekintélyes számú üzem tört vissza, mindamellett a Délvidék téglahozatára szorult, mert eddig főleg a válogatást részesítették előnyben. A megnagyobbított Magyarországon a komolyabb téglagyári üzemek száma 350 körül mozog, ezek közül többszáz kisüzem is van. A tél beálltával a téglát nem szállítható ki. Az Anyaggazdálkodási Bizottság ezért gondolkodott az üzemzsinthe időjére megfelelő mennyiség tárolásáról is és minden lehetőséget, hogy téglaelátásunkban ne legyen fennakadás.

SZÍNHÁZ

Ejfélikor várom

Ösbemutató a Csokonai színházban

Rége volt olyan forró sikerű operett-premier a Csokonai Színházban, mint szombaton este, amikor ösbemutató díszelőadás keretében került színre ifi. dr. Ambrózy Ágoston és Eisemann Mihály „Ejfélikor várom” című nagyoperettje. A közönség zsúfolásig megtöltötte a színház nézőterét. Budapestről, Nagyváradról és más vidéki városokból is sokan jöttek el az ösbemutatóra, amelyek előzetes híre az egész országot bejárta. Már a beszámolóknak elején öszintén be kell ismerünk, hogy az előzetes hírvérés nem hazudott. Az „Ejfélikor várom” igazi revüoperett, amely Debrecenből indul el diadalútjára. Merthogy pályafutása diadalútja lesz a rövidesen valamelyik fővárosi színházban fog kikötni, ahhoz semmi kétség nem fér. A darab szövegkönyvét ifi. dr. Ambrózy Ágoston írta, akinek általában ez az első operettje. Ambrózy nem annyira romantikus mesét írt, hanem a mulattatás, a szórakoztatás lebegett elsősorban szeme előtt. Ugyanakkor ezernyi ötlettel szölte tele a sokrétű benyomalmat s a rendezőnek bőséges alkalmat nyújtott, hogy minél látványosabbá tegye a darabot és szentációsabbá az előadást. A szerzőnek egészséges érzéke van a humor, sőt a groteszkum iránt emellett néhány valóban mulatságos figurát állított a színpadra. Végeredményben az „Ejfélikor várom” Ambrózy Ágoston nem mindennapi tehetségét és meglepő invencióit bizonyítja. Az Ádám-paródia páratlanul ötletes és ellenőrhathatlán komikus. Bár a harmadik felvonás bizonyos stilusztörést mutat, tömeghatás azonban nem marad el. Az operett zenéjét Eisemann Mihály szerezte. Röviden: csupa ritmus, szín és melódia. A közönség szinte gyönyörködve itta magába a szebbnél-szebb és színesebbnél-színesebb dallamokat.

Az „Ejfélikor várom” nem úgynevezett fűszeres operett. De különben is Beleznai Unger István színiigazgató, mint a darab rendezője, elsősorban a revüszerepet emelte ki. Pazar díszletek, pompás világítási hatások és gyönyörű ruhák tolattek tették minél tündöklőbbé a színpadot. Beleznai Unger rendezői tehetsége és direktori áldozatkészsége ebben a színdarabban érte el csúcspontját. Ezáltal ugyanis minden tűzás nélkül mondtatjuk, hogy a kiállítás fővárosi szintű volt. A kóprázatos díszletek láttára a közönség önkéntelenül tapsra lendítette tenyerét. A hármastagozódású forgószínpad folyamatos alkalmazása ragyogó színpadtechnikai trükk volt.

Az előadás géneze már igen jól működött. Az együttes fokozott ambícióval játszott s ez nem is maradt hatástalan. A női főszerepben Nagy Csilla legjobblelkedesebb alakítását nyújtotta. Csinos volt, bájosan játszott, remekül táncolt, humorából nem hiányzott az iz sem. Amikor pedig úgy kellett, a szívéről sem feledkezett meg. Czillér Ilus kellemes,

SZÍNHÁZ

Ejfélikor várom

Ösbemutató a Csokonai színházban

széző hangja színesen eszgett, alakítását bódító elegancia és közvetlenség jellemezte. Ami ruháit illeti, azok valóságos látványszámába mentek. Nagyon tetszett a kitűnő Zádor Mária ölettel, ritmusszerű, pompás játéka. Ez a sokoldalú művész szépen énekel, tüzelt táncolt és valami egynéni varázs izzította át egész valóját. Sőt! Many elsőrendű komikai tehetsége és nagyszerű táncokésztsége ma radékitalanul érvényesült. Annyi ötlet és eredetiség volt játékában, hogy ebben a kiváló együttesben is feltűnést keltett. Perényi Sári kis szerepében is megérdemelt sikert aratott mértékartó komikumával.

Rajz János ismét ellenállhatatlan volt. Mint a mulattatás nagyenergetikus előszede legrajtetlebb eszközeit s állandó derült-ségben tartotta a közönséget. Táncban, komikumban, jellemnyességben páratlan és utólrérhetetlen. Nem fogott ki az ötletekből és a mókázásból, akrobatikus mozdulatai is nevetésként váltottak ki. A szerelmes ügyvéd szerepében vitél Hajmássy Lajos férfias és erővel teljes alakítását nyújtott. Kellemesen énekel, elegánsan táncolt és szívvel játszott. Ragyogó játékkal ragadta magával a közönséget. Selmezy Mihály, akinek egynéni humorral ízesített, pompás amerikai figurája egyik legnagyobb erőssége volt az előadásnak. Kor mos Ferenc jellegzetes invencióval sikeresen pótolta a szerep kis sé őszitővér voltát. A revübeníván szerepében nagyon jó és érdekes volt Komlóthy Gyula, aki fel tudta varázsolni a régi Bécs hangulatát, mint nagy bajszú bécsi szeladon és mint elegáns táncos. Ádám szerepében Vincze András eredeti és hallatlanul mulatságos alakítást produkált. Sobasem túlzott és méris felhokra nevetette a publikumot. Ladányi László kételkedő végrehajtója elsőrendű kabinetalakítás. Hasonlóan kitűnő volt Hortobágyi Arlér, Halmi Jenő mint hercegi titkár jól érvényesítette a groteszk iránt való érzékét. Igen jó volt Lehotai Antal alakítása. Balogh Béla nem mindennapi táncolhatóság De a legjobbhat mondhatjuk a többiekéről is, így elsősorban Burányi Albinról, Bozsó Ferencről s a kar tagjairól.

A második felvonás revüjelenetében Zila és Dorn táncospar akrobatikus táncmulatánya lélegzetelállítóan érdekes és nagyvonalú. Ez a produkció valóban attrakciója volna a világvárosi varieték színpadainak is. A közönség egyébként melegen ünnepelte a kitűnő táncospart.

Előadás előtt Medvegy Márta fővárosi művésznő lépett a függöny elé és szellemes prologótt, kedves közvetlenséggel köszöntötte a debreceni közönséget. Medvegy Márta megüldklány korában Debrecenből került Budapestre, ahol ma a jövő egyik legnagyobb színpadi ígéretének tartják.

A bemutató előadásán egyébként megjelentek a szerzők is. Eisemann Mihály

személyesen vezényele a nyitányt, majd a kőjátékokat. Az egyes felvonások után a közönség újra és újra a lámpák, majd a vasfüggöny elé tapsolta a szerzőket, valamint az illusztris szerzőket, kik bizonyára szép emlékek távoznak Debrecenből. A zenekart egyébként Bakonyi Ödön dirigálta friss lendülettel és főlényes ritmuszérkekkel. (b. p.)

SZÍNHÁZI MŰSOR:

Vasárnap délelőtt 11 órákor: Hamupipőke. Fülléres helyárok.

Vasárnap délután és este: Ejfélikor várom.

Hétfőn délután 4 órákor: Mesebeli királyfi. Fülléres helyárok.

Hétfőn este: Ejfélikor várom. A- és szabadbérlet.

Kedden délután 4 órákor: Ludas Matyi. Fülléres helyárok.

Kedden este: Ejfélikor várom.

A SZÍNHÁZI IRODA HIREI:

Vasárnap délután és este is a nagyszínerű Eisemann-Ambrózy operett, az Ejfélikor várom. Hétfőn este A- és szabadbérletben, kedden bérletszűnetben Ejfélikor várom.

A Fővárosi Gyermekszínház operettelő adásai igazi élményt jelentenek a gyermekeknek. Vasárnap délelőtt 11 órákor Hamupipőke, hétfőn délután 4 órákor Mesebeli királyfi, kedden délután 4 órákor Ludas Matyi operettek szerepelnek a gyermekszínház műsorán. Csak három napig játszik Debrecenben a Fővárosi Gyermekszínház. Mindenki vigye el gyermekét az előadásokra, melyek fülléres helyáruak.

SOLLUM ÉS HALFAYA A NEHEZÁGYUK TÜZÉBEN

Róma, január 17. (Stefani) Az olasz főhadiszállás 594. közleménye: Az ellenség a szárazföldről és a tengerrel nagybőli ügyekkel látta Sollum és Halfaya körül lévő állásokat, amelyek ellen heves légi tevékenységet fejtett ki. Az olasz és német helyőrség az utánpótlás növekvő szállítási nehézségei mellett is szilárd ellenállást fejt ki a nyomással szemben.

Agadabbiától délnyugatra fokozott felderítő tevékenység folyt. A légi erő ismételt bombázta az ellenséges arcvonal möött fekvő utánpótlási központokat és közlekedési csomópontokat, eredményes géppuskázás alá vett továbbá csapatösszevonásokat és gépkocsikat.

A pénteki hadijelentésben említett légi harcok során nem három, hanem öt angol repülőgépet löttünk le. A német légi erő hadműveletét Malta szigete ellen újabb sikereket értek el. Eredményesen bombázták La Valetta kikötőt. (MTI)

CSIKESZ SÁNDOR EMLÉKÜNNEPÉLY LESZ FEBRUÁR 18-ÁN A KOLLEGIUMBAN

Nagyszabású emlékünnepélyt rendez február 18-án előreláthatólag a Kollégium dísztermében Czikesz Sándor emlékére, a róla nevezett Czikesz Sándor baráti kör. Az ünnepély előtt, mely délután 5 órákor lesz, a kör tagjai ünnepélyes keretek között fogják megkoszorúzni a sírt, majd a Kollégiumban vonulnak vissza. Itt előreláthatólag Szász Imre eszére mond megnyitóbeszédet. Baja Mihály református lelkipásztor, az országosnévű napköltő olvas fel gyönyörű költeményéből. Kovács Lajosné zongoraszámként elő, ezenkívül még több előadás is szerepel az ünnepély műsorán. Az emlékünnepélyt Ince Gábor református lelkipásztor zárja be. Este a kör tagjai baráti vacsorán vesznek részt.

ALIG GYÖZTEK ELLENÜNK A NEMET KOSÁRLABDÁZÓK

Budapest, január 17. Szombat este 6 órákor kezdődött a nemzeti sportesernökban a nagy kosárlabda torna, amelynek középpontjában a magyar-német kosárlabdamerkőzés állott. A nagy nemzetközi viadalra érkező előkelőségeket a nemzeti sportesernök igazgatója fogadta az előcsarnokban.

Nemzetország válogatott csapata 35:32 (17:16) arányban győzött Magyarországgal, válogatott győzött ellen. Gyorsírányú játékok után a németek megérdemelten győztek. (MTI)

Hét zsidó tagot töröltek

Debrecen város törvényhatósági bizottságából

Megszűnt az izraelita hitfelekezetek törvényhatósági bizottsági tagsági joga is

Debrecen város igazoló választmánya szombaton délelőtt 10 órai kezdettel ülést tartott a városháza kis-teremében. Szilassy László főpolgármester elnöklésével. Az ülést Szilassy László főpolgármester nyitotta meg, majd dr. Orosz István tb. tanácsnok, az igazoló választmány előadója ismertette az 1941. évi XIX. törvényelvet, amelynek értelmében a zsidó tagokat törölni kell a törvényhatósági bizottságból.

A törvény rendelkezését értelmében a városi igazoló választmány 1941. december 31-i hatállyal megszüntette Lukács Jenő tb. műszaki tanácsos, ny. MÁV főmérnök, dr. János Jenő ügyvéd, Fürst László, Harstein István földbirtokos, dr. Nyíri Ernő ügyvéd, kormányfőtanácsos Debrecen város törvényhatóságának rendes, dr. Balkányi Ede ny. városi tisztiorvos, a törvényhatóság póttagjának tagságát s törölte őket

a törvényhatósági bizottsági tagok sorából.

Az izraelita hitfelekezetek törvényhatósági bizottsági tagsági jogát is megszüntették a törvény értelmében. Így dr. Weisz Pál főrabbi is törölte az igazoló választmány a törvényhatóság tagjai közül.

Az igazoló választmány ülése iránt igen nagy érdeklődés nyilvánult meg. Dr. Kölcsey Sándor polgármester vezetésével az igazoló választmány valamennyi tagja megjelent ezen a fontos ülésen. Felszólalás nem volt, csupán egyhangúan tudomásul vették a törvény rendelkezéseinek végrehajtását.

Az igazoló választmány határozata alapján Debrecen város törvényhatósági bizottságából összesen tehát hét zsidó bizottsági tagot töröltek. Rajtuk kívül mintegy négy jogosítványos zsidó bizottsági tag továbbra is megtartotta a zsidótörvény rendelkezéseit értelmében tagságát.

A vonat elé vetette magát

egy fiatal leány, mert munkaadója megfenyítette

Csaknem tragikusan végződő öngyilkossági kísérlet történt az elmúlt este a vámosvárosi állomáson. Egy 16 éves cselédeleány az induló vonat elé dobta magát, a kerekek azonban nem mentek át az életunt leány testén, hanem, mivel alig mozgott még akkor a kerek, lassan letaszította a két sín közé s a vonat ezután el is haladt az eszméletét veszített leány fölött. Szemtanúja egyáltalán nem volt az esetnek s a vasúti közlekedés is csak akkor értesült az öngyilkossági kísérletről, amikor mintegy tíz perccel a vonat elindulása után hangos segítségkiáltásokat és kiáltásokat hallottak. Ekkor a hang irányába siettek és a sínek kö-

zött ott találták fekvő a fiatal lányt, aki mint utóbb megállapították nyert, amikor a kerekek elé dobta magát és a kerekek az arcán kis helyen meg is sértették, akkor elvesztette az eszméletét s csak a hideg, havas sínek között fekvő nyerte vissza — mert a fázásra magához tért. Sérülése nem súlyos természetű. A csendőrség kihallgatta a fiatal lányt az öngyilkossági kísérlet oka felől és ekkor a lány elmondta, hogy a munkaadója megfenyítette, illetve egy edényt akart megvenni vele, ami annyira elkésztette, hogy meg akart halni. Az ügyben folyik a vizsgálat.

Elveti a gondját, ha MARCZI-tól vásárolja rádióját

a gyerekek: Mesedélután, a mama: „Asszonyok tanácsadóját”, a papa: a legfrissebb híreket hallgathatja.

PIAC-UTCA 10. SZAM.

kel kapcsolatos egyéb költségvetések áthárításának a kérdésében tárgyalatokat, melyek során a kereskedelmi és iparkamarai előadók részletes tájékoztatást nyújtottak a szóbanlevő költségvetések áthárításának módjairól és az ahhoz szükséges különböző engedélyek megszerzéséről, felhívták a tárgyalásban résztvevő

műszerész, villanyszerelő, lakatos, rézműves, csillárkészítő, üveges, kelmefestő, gombkötő és paszományos, fehérműködő stb. szakmák képviselőit, hogy a költségáthárítás engedélyezéséhez szükséges előzetes költségelemzésüket és számításukat készítsék el és a kamarának terjesszék elő.

A közfelmezési ügyosztály biztosítja a laxosság száraztészta ellátását

Pár napig a kereskedők nem adták ki száraztészta, mert a jegyeket csak a hét elejétől, tehát 18-tól kezdve lehet beváltani tésztaóra is. Erről a kérdéssel dr. Balla Bertalan főjegyző, közfelmezési hivatalvezető a következőket jelentette ki:

kedők hétfőtől a 181-es számú liszt-szelvényre ugyanannyi súlyban adnak ki száraztészta, mint amennyi súlyú lisztből szől a jegy. A gyermekek egyéves koron alul az eddigi 75 deka búzadara helyett ezentúl egykiló lisztet kapnak.

— Semmi zavar nincs a száraztésztaval való ellátásban. A szükséges lisztet a törvényhatóság lisztkontingenséből a szükségletekhez képest a helyi tésztagyárak rendelkezésére bocsátjuk, a tészta hatósági intézkedés szerint osztják szét a kereskedők között, akik a fehérliszt-jegy ellenében szoleáltatják ki a fogyasztóknak. Eddig Debrecenben heti 40 deka volt a lisztfejadás, a jövőben havi két kiló lesz és ha valakinek tészta, akár az egészét két kiló tésztaúra válthatja be. A keres-

Igy tehát a felemelt lisztadaggal a szélesebb néprétegek zavartalan száraztészta ellátása biztosítva van, ami ezért nagyon fontos, mert a hústalan napokon főleg száraztésztaval készített ételeket fogyasztanak. A háziasszonyok sokkal jobban járnak, ha készen vásárolják a száraztészta és nem maguk gyúriák, mert nem kell a tojás nehéz beszerzésével bajlódniuk, nem porlik el semmi liszt, a száraztészta szaporítja tehát kiadós és pótolja a fontos élelmiszert, a húst.

Dr. Balás László nagyvárad kir. ítélőtáblai elnöki titkár előadása Debrecenben az igazságügyi tisztviselők egyesületében

Az „ISTOE” debreceni csoportjának szombati kultúr-estjét újból nagyszámú közönség hallgatta végig. A Vitézi Székház gyönyörű dísztermet ezúttal is teljesen megtöltötte a hallgatóság, amelynek soraiban ott voltak: dr. Oláh Lajos kir. ítélőtáblai elnök, Jeney Sándor kir. törvényszéki elnök, dr. Mező Sándor kir. ügyészségi elnök, dr. Janka Dezső kir. járásbírói elnök, úgyszintén a kir. ítélőtábla, kir. törvényszék és kir. járásbírói bírósági fogalmazói és segédhivatali tisztviselői kara igen nagy számban. A nagyvárad kir. igazságügyi tisztviselők közül is többen jöttek át a kultúrestre, melyen ezúttal dr. Balás László nagyvárad kir. ítélőtáblai elnöki titkár „Emberismeret” címen tartott előadást. Az érdekes téma mindvégig lekötötte a hallgatóság figyelmét, amit fokozott a feldolgozás és a kiváló előadó készség, amely több ízben váltott ki tetszést a hallgatóság köréből.

felfogni s az emberismeret az emberi lélek letényképezéséhez hasonló, ahol a lencse a szétszórt fényugarakat a gyújtópontban egységes képpé varázsolja. Ez a kép pedig csak akkor lehet jó, ha a megfigyelő tárgyilagossá, szenvedélytől mentes volt. Befejezésül kiemelte, hogy emberismeretre mindenkinek szüksége van, tehát foglalkozzék vele mindenki, mert ezzel közeledek ember az emberhez, magyar a magyarhoz s ez önmegfigyelés útján a saját hibáinak kiküszöböléséhez, a tökéletesedéshez, mint életcélhoz.

Az értékes előadásért az ISTOE helyi csoportjának elnöke: Berki Géza kir. ítélőtáblai segédhivatali igazgató mondott köszönetet s egyben bejelentette, hogy a debreceniek a nagyváradiaknak ezt a támogatását a tavasz folyamán viszonzni fogják, amikor is az ottani igazságügyi tisztviselők körében dr. Szabó Mihály debreceni kir. ítélőtáblai elnöki titkár fog előadást tartani. Erre az előadásra Debrecenből is sokan elutaznak.

DEBRECEN VÁROS 5000 PENGŐT ADOTT GYERMEKIPÓRÉ TESTVÉRKÖZSÉGEINEK

Debrecen város az idén is jelentősen támogatta testvérvörközségeit. A nehéz viszonyok ellenére is jelentős mennyiségű cipőhöz segítettek hozzá Ökörmező, Vuicskómező, Alsószilence és Felsőszilence szegény gyermekeit.

A karácsonyi ünnepek előtt Debrecen városa 5000 pengő adományozott a négy testvérvörközség részére. Ebből az összegből körülbelül 180 pár cipőt lehet vásárolni. Az egyes közönségek vezetői saját hatáskörükben osztották szét az arra rászoruló gyermekek között a cipőket.

Használjon GY E H E N N A

Papír és aprófaléküli alágújtó

Ara táblánként 70 fillér.

Eredeti elismerő és köszönő levelekkel igazoljuk, hogy a **szabadalmazott TERMA radiátor:**

1. Nagyobb meleget ad minden eddig ismert hűfokozónál
2. Egyszerre két szobát is kellemesen fűt
3. Jelentős tüzelőanyagot takarít meg.

Miniatűr készüléken bemutatja: NAGY DÉLA hajdúmezei képviselő Árpád-tér 38. sz. Telefon: 17-87.

Munkabértfelet és költségáthárítás kérdésén dolgozik a debreceni kereskedelmi és iparkamara

A debreceni kereskedelmi és iparkamara véleményező bizottságának kereskedő osztálya most tartotta ülését. Az ülésen megjelentek Nagybakay Antal, vasnagykereskedő, Harsányi Pál a Városi Takarékpénztár vezérigazgatója, Takarékpénztár Gyula és Debreceni Első Takarékpénztár vezérigazgatója, Kontsek László, a Debreceni Kereskedő Társulat elnöke, vitéz dr. Dávid Géza a Baross Szövetség ügyvezető elnöke, Radnai Márton a Debreceni Független Kereskedők Egyesületének elnöke, a kamara részéről Pleszkó András kamarai titkár, dr. Varga Lajos s. titkár, dr. Serly Kálmán fogalmazó, és dr. Rádai László fogalmazó.

letszerzők és képviselők működésének ellenőrzését kívánja szabályozni. A rendelettervezet szerint az iparos és kereskedő ügyneki minőségben csak olyan személyt foglalkoztathat, illetőleg csak olyan személy munkáját veheti igénybe, akiknek az illetékes iparhatóság által kiállított ügyneki arcképes igazolókönyve van. A tervezet megállapítja az ügyneki arcképes igazolókönyv kiadásának előfeltételeit és intézkedik aziránt, hogy az iparos és kereskedő az arcképes igazolókönyv rovatának kitöltése után az ügyneki foglalkoztatását tevékenységének megkezdése és befejezése időpontjában az illetékes iparhatóságnál az igazolókönyv bemutatása mellett bejelentse. Az ügyneki arcképes igazolókönyvet tevékenységük közben maguknál hordani és kívánatra felmutatni kötelesek. A kereskedelmi bizottság a rendelettervezetet a kereskedelem szempontjából részletekben tárgyalta és az ügyneki működésének ilyen irányú szabályozását kívánatosnak tartotta.

A megjelenteket a távollévő Radó Rezső miniszter biztosa, kamarai főtitkár nevében Pleszkó András titkár üdvözölte. A véleményező bizottság kereskedő szakosztálya kereskedelmi érindító kérdéseket tárgyalta és foglalkozott a nagykereskedések különböző szakmáit érdeklő ügyekkel, majd a kereskedelmi bizottság tárgyalásánál vette a kereskedelmi és iparkamara-hoz terjedt azt a rendelettervezetet is, amely kereskedelmi ügyneki, az

Itt említjük meg, hogy most folynak a kamarában a munkabérről és ezek

Hazatért Algirből egy debreceni származású magyar család

Beszélgetés a 17 éves Kiss Barnával, aki fél éves korában vándorolt ki a román megszállás alatt lévő Szatmárról és Genfben látott életében először havat

Ismét hazatért egy kivándorolt magyar család. A megnagyobbodott ország nagyobb vonzással hívja hazra azokat, akik egykor azt hitték, hogy idegenben jobban fognak boldogulni. Ilyen hazatért család a Kiss Mihályé, akit meleg rokoni szálak fűzik Debrecenhez. Kiss Mihály vizsgázott mechanikus ugyanis Debrecenből nősült, Viktor Irma debreceni urilányt vette feleségül. Kiss Mihálynak fia, Kiss Barna nemrégiben lement debreceni rokonához. A rendkívül rokonszenves, 17 éves fiatal ember szüleivel együtt a múlt év végén érkezett haza Algirből. Ott töltötte csaknem egész gyermekkorát s ma még egy kicsit idegen hangszíjjal beszél a magyar nyelvet, de azért büszkén vallja magát magyarnak. Munkatársunknak alkalmat volt beszélgetni Kiss Barnával, aki igen érdekes dolgokat mondott el eddigi életéből, élményeiről.

— Szatmárnémetiben születtem 1923-ban a román megszállás alatt — kezd el beszélni. — Még nem voltam egy éves, amikor az apám elhatározta, hogy kimegyünk Franciaországba. Először már járt ott, hogy állást találjon magának. Mechanikus volt Szatmáron, ő mesélte, hogy nem bírta ki az oláh világot. Párizsban öt évig éltünk, itt jártam óvodába. Mikor a húgom született, tengerparti helyre költözték az orvosok az anyámat. Először Nizzában éltünk néhány hónapig, aztán mentünk át Algirbe. Az elemiiskolát már itt kezdem meg.

— Melegkedjék, hogy meséljen valamit Algir-ről, helyesebben az ottani életéről.

— Laktak ott más magyarok is? — Hogyne. 5-6 magyar család lakott ott, ezekkel érintkeztünk, nem mintha a franciákkal nem lettünk volna jóban. Voltak francia barátaim is, különben is a franciák nagyon barátságos emberek, megbeszéltek bennünket, azonban legutóbban politikai üldözéseknek lettünk kitéve. Nem csak mi, magyarok, hanem minden idegen. A legutóbbi törvények alapján minden idegen a zsidókkal egyenlő elbírálás alá esett politikailag.

— Csak ezért jöttetek haza? — kérdeztük.

— Az utóbbi időben zavargások is voltak Algirben, de vágytunk is e mellől haza. En Magyarországra érváratlan nem emlékeztem vissza, tulajdonképpen nem is tudtam, hogy mi a honvágy. Anélkül beszéltek sokat róla az utóbbi időben, ha összejöttünk a többi magyar családokkal, hogy jó volna hazamenni. Beszélgettünk Magyarországról. Most sem egyedül jöttünk haza, de azt hiszem, ezután is igen sok magyar fog még hazajönni.

— Meglepően jól beszél magyarul Kiss Barna abbozképe, a barátaim, azonban, akikkel napközben együtt voltunk, legtöbbször franciák voltak. Magyar könyveket érváratlan nem olvastam, csak fordításban. Jav ismerem a Pál utcai fiukat és Petőfinek néhány versét, amelyik megvan francia fordításban. Persze, — teszi hozzá — az állandó francia beszéd csak hatott a fajtásmra.

A „h” és „sz” betűket ejti ki legnehezebben. — Két évvel ezelőtt volt először szó egyébként arról, hogy hazajövünk. Akkor valahogy abbamaradt. A hazautazásról kérdezősködünk még tőle. — Nem volt nagyon zavaros a mai viszonyok között?

— Nem, egész simán jöttünk. Algirből Marseille-be hajóztunk át, ottan Annemesse, Genf, Zürich, Bécs, Budapest útvonalon érkezünk haza. Nehézségeink csak Genf előtt voltak itt addig kérvényeztük a továbbutazásunk engedélyezését, míg végül gyalog kellett átmenni Genfbe. Ide egyébként több magyar család jött a francia vidékekről, akik velünk együtt tértek haza. Még sokan ott maradtak, a napokban fognak érkezni, akiknek még nincs engedélyezve a továbbutazása.

— A tengeri útra volnánk kíváncsiak?

— Semmi nehézség nem volt. Utközben mindössze egy kereskedelmi hajót láttunk. Csatahajót, vagy éppen tengeri útközvetet egyáltalában nem. Érváratlan Genfben láttam először havat.

— Igaz is, Algirben nem igen van hó. Nem volt szokatlan itt a hideg?

Kiss Barna nagyon nemtetszőn bólint.

— De igen. Különösen, mikor Pestre megérkeztünk. — akkor volt nagyon rossz idő, hideg, szeles. Nem csak én, hanem a többi hazatértek is nagyon fáztunk. Most már kezdem megszokni, bár azt hiszem, elég nehéz lesz.

Az itthon szerzett benyomásairól beszél ezután.

— Szokatlan és nagyon meglehető volt, mikor megérkeztünk Budapestre, hogy mindenki magyarul beszél. Algirben nem nagyon hallottunk magyarul beszélni, de ha a tömegben véletlenül megütötte a füllünket egy magyar szó, rögtön mentünk megkeresni a honfitársat. Most olyan jó érzés volt hallani, hogy itt nem csak az a néhány magyar család, hanem mindenki megérti, ha magyarul szölkünk hozzá.

KISS BARNA

Végül egy nagyon fontos kérdést vetünk fel.

— Mik a terveid, ha továbbra is itthon akar maradni?

— Természetesen mostmár véglegesnek tekintem a hazatérésemet. A további terveimmel nem vagyok teljesen tisztában, beszéllek franciául és arabul. Az unokabátyám ajánlotta, hogy menjek külkereskedelmi pályára. Kitanultam Algirben a rádió-szakmát is. Mindezek előtt azonban még szeretném a középiskolámat befejezni. Az ottani viszonyok szerint most két év hiányozna még az érettségimhez. Nem tudom, hogy fogják ezt itthon beszámítani.

Egyébként Kiss Barna jelenleg Debrecenben lakik egyik rokonánál, Kiss Béla MAV főtávírószáma a Wesselényi utcán. Szülei Budapestben maradtak, ahol édesapja a Szikra gyufagyárban nyert elhelyezkedést. Kiss Barna a kerácsont Szolnokon töltötte, ahol szintén rokonai vannak majd Pestre megy fel a szüleihez. Kijelentette azonban nekünk, hogy nyáron Debrecenbe jön nyaralni.

(SULT)

Tudnivalók a mezőgazdasági cselédek biztosításával kapcsolatban

Közírási teszi a városi adóhivatal, hogy az 1900. XIV. t. c. 8 §-a alapján az Országos Mezőgazdasági Biztosító Intézet illetős a mezőgazdasági cselédek után járó hozzájárulási díj 1942. évi összeírás és kivétési listája január hó 19-tól január hó 26-ával bezárólag 8 napi közszemlére van kitéve a városi adóhivatal 8. sz. szobájában. Érdekel munkaadók a közszemlé ideje alatt a hivatalos órák alatt — hétköznapokon d. e. 8-12 óra között — a listámat megtekinthetik. A kivétési elleni felszólalások a közszemlé letelte után 15. nap alatt Debrecen sz. kir. város polgármesteréhez címzettek a városi adóhivatalnál adandók be.

Egyben felhívja a városi adóhivatal az érdekel munkaadókat, géptulajdonosokat, gazdaságukban foglalkoztatott gazdasági cselédeiket, szegődőményes iparosokat, idény és sommás munkásokat, gépmunkásokat biztosítás végett és a cseléd változást átírás végett a cselédkönyv vagy munkaszerződés, minden esetben az öregségi biztosítási könyv bemutatása mellett a munkavállaló szolgálatba lépésétől számított 15 nap alatt jelentésük be, a díjkifizetési kötelezettségüknek tegy-

nek eleget.

Gazdasági cselédeknek tekintendők nemre és korra való tekintet nélkül azok a cselédek, akik gazdasági munka végzésére szerződtek legalább egy hónapra vagy egy hónapot meghaladó időre, személyes és folytonos szolgálat teljesítésére, előre meghatározott bérért.

A gépmunkásokat a géptulajdonos köteles biztosítani még akkor is, ha másnak a gazdaságában végeztet munkát és a gépmunkások a munkavállaló gazdák fogadják fel. A gépmunkások biztosítása a próbacsépdés idejére is kötelező. Biztosítás kötelezettsége alá tartozik a munkabér nélkül dolgozó társasépellátó és a segítő családtag is. A gépmunkások biztosítása általános szerződés kötésével esz-kezelendő.

Az a munkaadó, géptulajdonos, aki a balesetbiztosítási és díjfizetési kötelezettségét elmulasztja, úgy a gazdaságában, üzemében történt baleset esetén kártérítési felelősséggel tartozik, mulasztása a kifizetési eljárás jogkövetkezményét vonja maga után. A hátralékos díj köztörvény módjára fog behajtatni. Városi adóhivatal.

Gazdasági munkavállalók kötelező öregségi biztosítása

Az öregségi biztosításról szóló 1938. XII. t. c. által biztosításra kötelezett munkavállalóknak 3. biztosítási éve befejeződött.

A törvény végrehajtásáról szóló 87.000—1938. F. M. számú rendelet 21. §-a értelmében minden gazdasági munkavállaló köteles biztosítási könyvét az 1941. évi helyoglappainak beszolgáltatása és a biztosítási könyv érvényének meghosszabbítása végett legkésőbb folyó év január hó

végéig a városi elsőfokú közigazgatási hatóság (Kossuth-utca 20.) földszint 46. számú helyiségében a hivatalos órák alatt bemutatni. Egyidejűleg — annak igazolása végett, hogy a járulékos biztosítási munkaviszony alapján rótták le, illetve a járulékos mindazon hetekre lerovattnak-e, amely heteken a munkavállaló legalább egy napot munkában töltött — a munkaszigorványt, szolgálati cseléd-

könyvet, munkaadói igazolványt is be kell mutatni.

Be kell mutatni a mentességi igazolványokat is, mert ezeknek az érvényét is meg kell hosszabbítani.

Akiknek 1942. évi január hó 31-ig a biztosítási könyvet és a mentességi igazolványt bemutatni nem volt módjukban, — azok a mulasztásuk megfelelő igazolással egyidejűleg 1942. évi március hó 1-ig még bemutatathatják.

Annak a munkavállalónak, aki az 1941. évben mindvégig keresésképtelen volt és emiatt gazdasági munkát nem végezhetett, tehát járulékos sem róhatott le, — a keresésképtelenséget a városi orvos bizonyítványával kell igazolni. Annak a munkavállalónak pedig, aki az 1939. évi január hó 1-én a 60. (ha tűzbarcos, 58.) életévét már betöltötte és keresésképtelensége miatt 15 hétnél rövidebb ideig, vagy egyáltalán nem állott az 1941. év folyamán munkaviszonyban, — keresésképtelenséget a helyi lap beszolgáltatásakor hasonló orvosi bizonyítvánnyal kell igazolni. Az orvosi bizonyítványok az 1938. XII. t. c. 38 §-a értelmében díj- és illetékmentesek.

Azok a munkavállalók, akik az 1941. évben két hónapot meghaladó katonai szolgálatot teljesítettek, a bélyeglapok beszolgáltatásával egyidejűleg az ilyen katonai szolgálatot az illetékos katonai parancsnokság által kiállított hivatalos bizonyítvánnyal kötelesek igazolni.

Azoknak, akiknek a katonai szolgálat tartamáról a katonai parancsnokság által kiállított igazolvány nincs birtokukban és azt megszerezni semmiféle képpen sem tudnak, — a magukkal hozott katonai igazolványi lap adatai alapján a bélyeglap beszolgáltatásakor a hatóság fogja katonai szolgálatuk tartamát igazolni.

Ez a kivétel igazolás kizárólag az 1939. 1940. és 1941. években teljesített katonai szolgálat igazolására vonatkozik és következő években az igazolást csak az illetékos katonai parancsnokság adhatja.

Felhívja a hatóság a gazdasági munkavállalókat, illetve a munkaadókat, hogy a biztosítási könyv (mentességi igazolvány) bemutatási és a bélyeglap beszolgáltatási kötelezettségnek a jövőre kiteljesítésére, valamint az ellenük folyamatba teendő kihágási eljárás elkerülése végett is, feltétlenül és pontosan tegyenek eleget, illetve a munkaadók ne gördítsenek a munkavállalók jelentősebb akadályokat.

Minden gazdasági munkavállalónak öregségi biztosítási könyveskövet, vagy mentességi igazolvánnyal kell rendelkeznie. Felhívja a hatóság mindazokat, akik ennek a rendelkezésnek még nem tettek eleget, hogy a saját jól felfogott érdekében, továbbá az ellenük folyamatba tehető kihágási eljárás elkerülése végett is, minél előbb szeressék be az öregségi biztosítási könyvet (mentességi igazolványt), illetve annak kiváltása végett haladéktalanul jelentkezzenek a városi elsőfokú közigazgatási hatóságnál. Az esetleg előforduló vitás kérdésekben a fent említett hivatalos helyiségben kapható ismeretterjesztő füzetek útján, vagy pedig szóbeli leg a hivatalos órák alatt kellő felvilágosítást nyernelnek. Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.

Tiszviselői igazolvány-nyomkének megszerzését érten közzük Színál műtermében

Az iparvállalatok szerepe a közlelmezés megszervezésében

Nemcsak szakkörök ismerik el, hanem a termelő és fogyasztó rétegek is tudatában vannak annak, hogy a közlelmezési minisztérium a magyar közlelmezés igazságos biztosítása érdekében hozott intézkedései hazánkban olyan helyzetet teremtek, amelyek mellett Magyarország közlelmezési viszonyai ma Európában az általános helyzetet tekintve igen kedvezőnek mondható.

A Magyar Vidéki Sajtótudósító budapesti értesülése szerint most egy újabb intézkedés készül, mely azt előzta, hogy a nagyobb iparvállalatok maguk szeressék meg munkásaik és tisztviselőik, valamint azok családtagjainak élelmiszerekkel való ellátását. Ebben a kérdésben egyelőre még csak előzetes tájékoztató folyik, amely abból áll, hogy a minisztérium felszólítására egyes az egyes iparvállalatok számbavessék könnyű és nehéz testi munkásaikat és azok családtagjait.